

1943

B352/52

Hell

9657

1985

2012

J E L E N T É S

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA

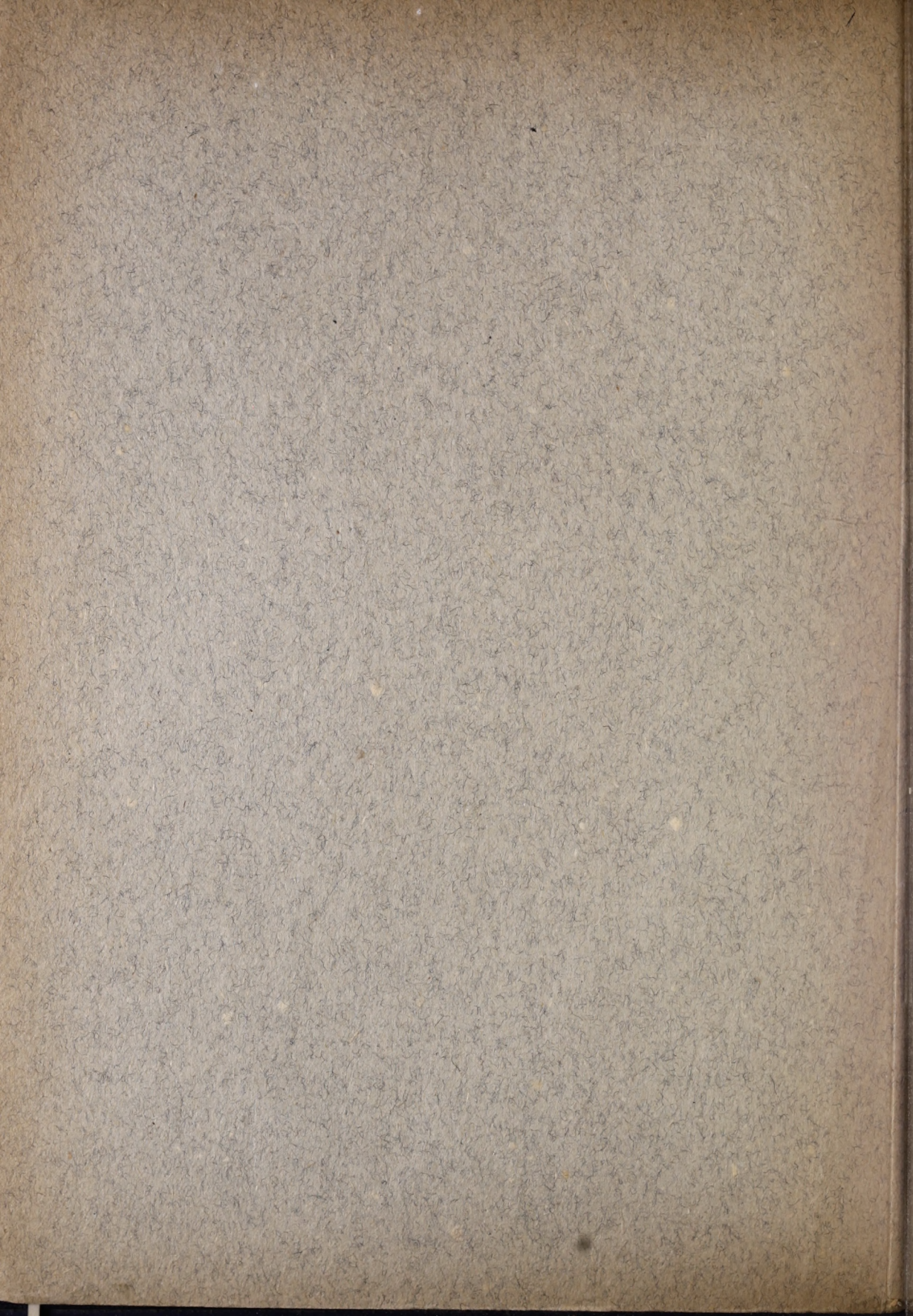
1942—43. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

ÉS

1943—44. ÉVI MUNKATERVÉRŐL

BUDAPEST, 1943.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

J E L E N T É S

A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA

1942—43. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL

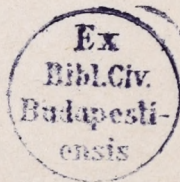
ÉS

1943—44. ÉVI MUNKATERVÉRŐL

BUDAPEST, 1943.

KIRÁLYI MAGYAR EGYETEMI NYOMDA

B 352/52

B/561

JELENTÉS
A FŐVÁROSI KÖZMUNKÁK TANÁCSA
1942—43. ÉVI MŰKÖDÉSÉRŐL
ÉS 1943—44. MUNKATERVÉRŐL.

Vér és tűz borítja Európa évezredes kultúrájának empóriumait. Ez év alkonyán újból hálátelt szívvel fordulunk a Mindénhatóhoz, hogy az elmúlt év eseményeiről beszámolva, mégis nem a rombolás, hanem az alkotás munkájáról emlékezhetünk meg.

Az utókor e jelentésünk lapjait forgatva, bizonyára csodálkozva, talán szinte hitetlenül fogja olvasni, hogy fővárosunkban és környékén a békés városépítő-munka zavartalanul folyt akkor, amidőn virágzó városok üszkös romjai az Utolsó Ítélet képét idézik fel Európaszerte.

Jelentésünk beszámol arról, hogy korábban megkezdett városrendezési műveleteinkben lényeges előrehaladást tettünk, s a jövőbe vetett reménységünket fejezzük ki munkatervünkkel, hogy a műveleteket a következő munkaévben is folytathatjuk.

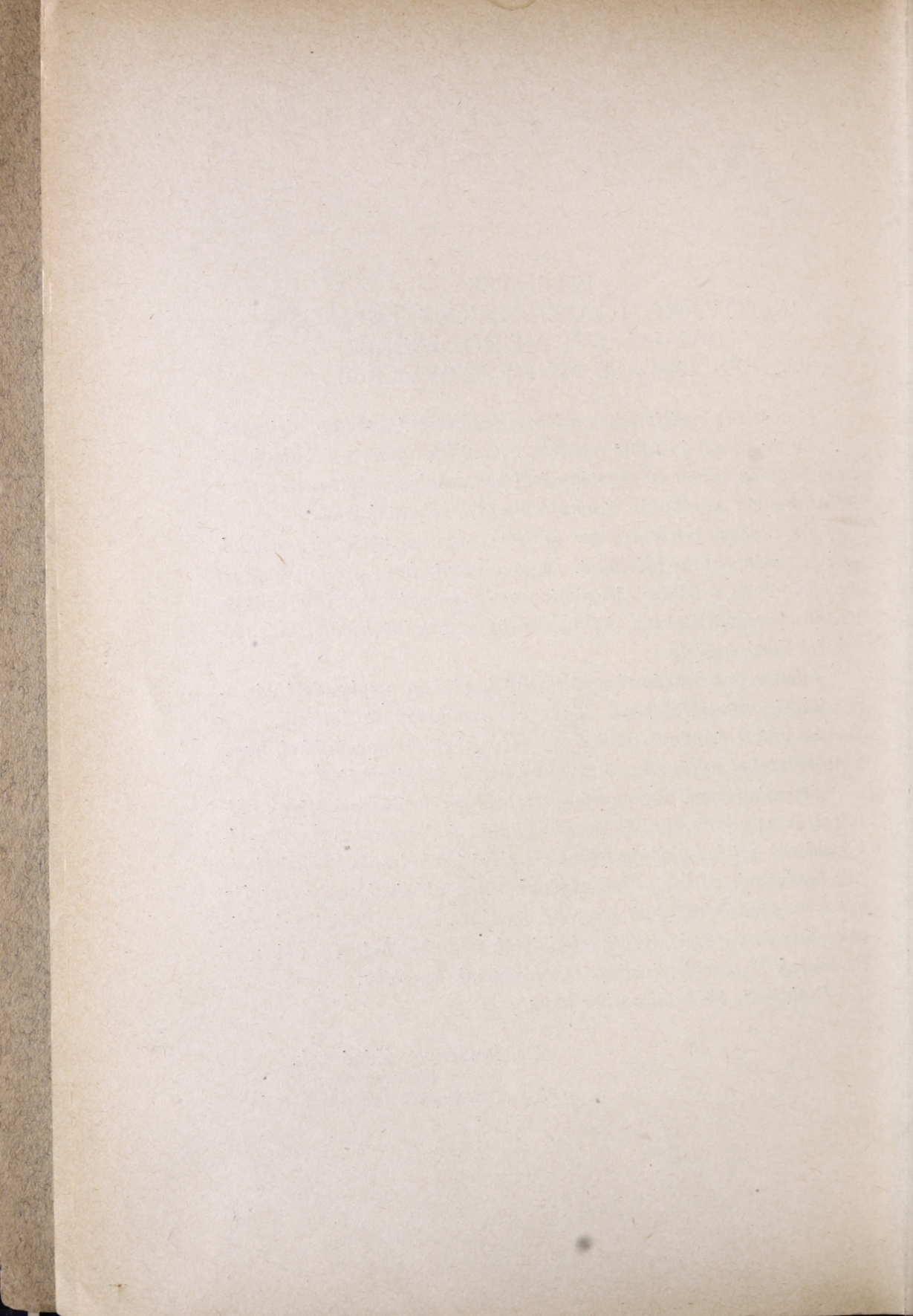
Tagadhatatlan, hogy a mindinkább tornyosuló nehézségek hátráltatják az alkotómunkát, azonban jövőbeli terveink is a reális elképzelések szilárd alapján állanak. Ez évi jelentésünket kiegészítettük tanácsunk pénzügyi helyzetének ismertetésével, mely igazolja azt a meggyőződésünket, hogy az általános közgazdasági nehézségek ellenére városrendezési feladataink végrehajtását a jövőben is be tudjuk illeszteni pénzügyi lehetőségeink keretébe.

Budapest, 1943. december hava.

Dr. Besseney Zénó s. k.

m. kir. titkos tanácsos,

a Fővárosi Közmunkák Tanácsának elnöke.

I. VÁROSRENDEZÉS.

Az elkövetkezendő munkaévben folytatni fogjuk úgy a fővárosra, valamint a környékre kiterjedő általános és részletes városrendezési terveink elkészítését.

Nagyobbszabású városrendezési terveink elkészítésénél és megállapításánál nagy hasznát vettük a nyilvános tervpályázatoknak s ezt a módszert az eddig elért eredmények következtében a jövőben is alkalmazni kívánjuk.

Az elmúlt munkaévben a belső Ferencváros rendezésére írtunk ki tervpályázatot, melyre az államrendőrség tervezett új székházának elhelyezése szolgáltatta a közvetlen kezdeményezést. A tervpályázat összes költségeinek felét (30.000 P-t) a székesfőváros vállalta magára.

A tervpályázaton a bírálóbizottság hat tervet részesített egyenlően 2500 P-s díjazásban, míg egyenkint 500 P-s megvételben részesült nyolc terv.

Igen értékes gondolatok merültek fel a pályázat során s ezeknek figyelembevételével készíti el városrendezési főosztályunk a belső Ferencváros részletes rendezési tervét.

Városrendezési szempontból is rendkívüli jelentősége van a Nemzeti Stadion megfelelő elhelyezésének. A tanács ennek helyét már régebben a lágymányosi elzárt s részben már feltöltött Dunameder területén jelölte ki s tulajdonában lévő ottani területeit e célra a m. kir. Kormánynak felajánlotta. A hely kijelöléséhez az összes illetékes tényezők hozzájárultak. Tanácsunknak egyúttal az az álláspontja, hogy a Nemzeti Stadion az állandó Nemzetközi Vásárral együttesen és egymással összhangban ugyanazon a területen kell megvalósítani. E feltételek alapulvételével hirdettünk tervpályázatot a Stadion és a vele kapcsolatos Nemzetközi Vásár épületeinek elhelyezésére, s e tervpályázat most van folyamatban. Remélhető, hogy ez a tervpályázatunk is, amely méltán kelti fel az építészeti kar és a testnevelési körök legnagyobb érdeklődését, szintén gazdag eredménnyel fog végződni. A tervek elbírálása után városrendezési főosztályunk fogja a szóbanforgó területnek részletes rendezési tervét elkészíteni.

Városrendezési főosztályunk az elmúlt évben is számos nagy-jelentőségű forgalmi csomópont rendezési tervét készítette el.

Elkészítette a Deák Ferenc-tér környékének, a Városmegyei központ név alatt szereplő területnek rendezési tervét. E területnek úgy forgalmi, mint városesztétikai jelentősége egészen elsőrangú. E területen kell megoldani az Andrássy-út torkolatának félszázad óta húzódó kérdését is. E terület rendezésének keretébe esik az új Városház problémája is. Egyhangú a vélemény a tekintetben, hogy e terület rendezését nagyvonalúan kell megoldani. Tanácsunk még nem foglalt véglegesen állást a legújabb rendezési terv megállapításában, hanem a felmerült javaslatokat véleményezés végett megküldötte a székesfővárosnak. (7533/3/1942.)

Már a korábbi években elkészült a Berliini-térnek, a Rákóczi-út és Kossuth Lajos-utca, illetve Károly király-út és Múzeum-körút találkozásának rendezési terve. A Kálvin-tér rendezési terve most van munkában. Ezekkel tulajdonképpen a belsőkörrút rendezési problémáit tártuk fel és oldottuk meg. Ezek után szükséges, hogy a külső-, ú. n. Nagy-körút kiemelkedő rendezési problémái is megoldást nyerjenek. A Boráros-tér végleges megoldására a rendezési terv elkészítése folyamatban van. A Nagy-körút problémái közül a másik igen fontos terület a Rákóczi-úttal való keresztezés megoldása, mely kapcsolatos a Rókus-kórház régen vitatott kérdésével és a Népszínház-utca betorkolásával. A forgalmi érdekeken kívül e helyen is igen kimagasló esztétikai szempontok fűződnek e terület rendezéséhez, indokoltnak találjuk tehát, hogy a József-körút és Rákóczi-út találkozását, valamint a Blaha Lujza-teret és a Népszínház-utca betorkolását felölelő terület rendezésére tervpályázatot írjunk ki.

Kőbánya szabályozásával a városrendezési hatóságok 1890 óta nem foglalkoztak és a jelenleg érvényes szabályozási terv még ebből az időből származik.

Közlekedésileg ez a terület a MAV vágányai által meglehetősen el volt zárva, a főváros belső részeivel a forgalom igen nehézkes és hosszadalmas volt, ami e kerület fejlődését nemcsak hátráltatta, hanem szinte teljesen megakasztotta és épp ezért nagy területek beépítetlenül maradtak. A ceglédi vonal itteni szakaszának fölemelése óta a helyzet lényegesen megváltozott s elérkezett az ideje annak, hogy Kőbánya területére is a kor követelményeinek megfelelő rendezési tervet készítsünk.

Óbuda már korábban megállapított szabályozási tervét illetően újabb figyelemreméltó szempontok és javaslatok merültek fel s módosításokkal megváltoztatott újabb rendezési tervet végleges

megállapítás előtt véleménynyilvánítás végett megküldöttük a székesfővárosnak. (2199/4/1942.)

Óbuda belső részének rendezésénél a legbonyolultabb feladat a Császár- és Lukács-fürdő tájékán tárul elénk.

A fürdőtelepet a Rózsadomb keleti lejtőjével összekötő szűk területet Óbuda legforgalmasabb útvonala vágja ketté, és itt kell felvezetni a fejlődő és a dunai látkép szempontjából nagyon is fontos hegylejtőn a nagykiterjedésű s máris sűrűn beépített hegyhát egyik nélkülözhetetlen feljáró útját. E helyen tehát az általános forgalmi érdekeket a fürdőtelep és a városkép érdekeivel kell egyeztetni. Nehogy pedig a hegyoldalon tervezett építkezések egy minden tekintetben megfelelő terv megvalósítását később megnehezítsék, a székesfőváros javaslatával egyetértőleg kimondottuk, hogy a Zsigmond király-útja, Kavics-utca, Margit-körút, Tölgyfa-utca, Margit-utca, Apostol-utca, Mecenzéf-utca, Szerzetes-utca, Üröm-utca és Zsigmond-tér által határolt területre az építési engedélyek kiadása a részletes rendezési terv megállapításáig függőben tartandó. (2457/1943.)

Az elmúlt munkaévben folytattuk és befejeztük a Budapest környékén hatáskörünkbe utalt 6 megyei város és 40 község általános rendezési tervének elkészítését. E műveletet e nagykiterjedésű területen tehát jóval a törvény által megszabott határidőn belül készítettük el. Szándékunkban van, hogy ezeket az általános rendezési terveket, amelyek alapját képezik az alkotandó Építésügyi Szabályzatnak, és amelyek az egyes területrészek beépítési módjait határozzák meg, tehát a felmerülő építési kérelmeknél döntő jelentőségűek, — könyvalakban kiadjuk.

A székesfőváros környékén a szükséghez képest már eddig is foglalkoztunk számos terület részletes rendezési tervének elkészítésével. Most már elérkezett az ideje annak, hogy a megyei városok és községek egész területének részletes rendezési tervét elkészítsük. Legközelebb a következő városok és községek kerülnek sorra: Pestszenterzsébet, Kispest, Pestszentimre, Dunaharaszti, Vecsés, Békásmegyer, Pomáz, Budaörs.

Újpest város rendezési tervének elkészítésénél döntőjelentőségű az Újpest mentén elhúzódó Dunapart rendezése és mikénti felhasználása. Már több évvel ezelőtt elhatároztuk, hogy Újpesten, közvetlen az esztergomi vasúttól északra fekvő területen egy kikötőt létesítünk, melyet egyszersmind állóvízi versenyevezős pályának is kialakítanánk. A terv elkészítése nemcsak Újpest városnak létérdeke, mert a mostani elzárt és eliszaposodott, el-mocsarasodott Dunameder a várost teljesen elzárja a Dunától s jelenleg még csak kikötő állomása sincs, hanem általános országos

gazdasági érdekből is nagyjelentőségű, mert a fejlődő teherhajózás részére sem a fővárosban, sem a környékén megfelelő rakodópartok nem állanak rendelkezésre. Felkérésünkre a m. kir. földművelésügyi minisztérium elkészítette a kikötő általános rendezési tervét, amelyet 7402/1943. sz. a. a tanács is magáévá tett. A testnevelési hatóságok nagy örömmel fogadták e kikötő tervét, mert ezzel oly állóvízi versenyevezős pálya is meg fog valósulni, amely a nemzetközi feltételeknek megfelel s amely az evezőssport részére megfelelő gyakorló pályát és végleges otthont nyújt.

A székesfőváros és környékének közegészsége szempontjából rendkívül fontos a Duna csatlakozó szakaszainak mikénti felhasználása. A felső északi szakasz biztosítja a főváros vízellátását, a főváros lakosságának nagy részének szolgál közelségénél fogva célszerű üdülőhelyül s a vízisport gyakorlására ez a Dunaszakasz a legalkalmasabb és a legkedveltebb. A Duna e szakaszának mindkét partján közeli és távoli vidéken egyaránt, újabban számos ú. n. üdülőtelep létesül, e parcellázások azonban kizárólag a nyereszkedési szempontokat tartják szem előtt s félni lehet, hogy a rendszeretlen építkezésekkel a szükséges közművek létesítésének elhanyagolásával a fővárosra és környékére igen káros, sőt esetleg közegészségellenes helyzet fog előállni. A székesfőváros polgármestere ennek megakadályozása érdekében előterjesztést tett a m. kir. belügyminiszterhez s azt kérte, hogy a Budapesttől Esztergomig terjedő Dunaszakasz mindkét partját rendezési és építési szempontból helyezze valamely hatósági szerv egységes irányítása alá. A székesfőváros polgármestere e felterjesztést tanácsunknak is megküldötte, s tanácsunk a felterjesztésben foglaltakat magáévátéve csatlakozott a kérelemhez, egyszersmind előadta azt, hogy a tanács, melynek hatáskörébe ily szempontból máris számos dunamenti város és község tartozik, készséggel vállalná e feladat végrehajtását.

A közeljövőben a következő nagy horderejű kérdések tanulmányozásával és megoldásával fogunk foglalkozni:

1. Budapest környékén a városrendezés elveinek megfelelő erdőterület kijelölése és megállapítása.
2. A környéki úthálózati térkép kiegészítése.
3. Az ivóvíz ellátás kérdése és főgyűjtőcsatornahálózat kijelölése.

II. VÁROSFELJESZTÉSI ÉPÍTÉSI MUNKÁLATOK.

1. Árpád-híd feljárói.

a) Az óbudai hídfeljáró építési munkálatai a folyó évben kora tavasztól kezdődően program szerint haladtak és az alábbi munkarészek: ú. m. az északi és a déli vasbeton támfalak, lejárólépcsők, gyalogos aluljáró, az aluljáró csatornázási, villanyvilágítási és burkolómunkái elkészültek, valamint a feljáró földmunkájának több mint felerésze, ami kb. 25.000 m³ feltöltést jelent. a) Óbudai hídfeljáró.

Ugyancsak elkészült a Tavaszs-utca mentén egy ideiglenes támfal, amely a Tavaszs-utca mentén az úttestet elválasztja a hídfeljáró pályájától. A hídfeljáró támfalai, a volt Szentendrei-utcánál tervezett lejáró lépcsői közül a déli oldali teljesen elkészült, míg az északi oldalon tervezett lejárólépcső csak az otlévő épületeknek a fővám által történő kisajátítása és lebontása után fog elkészülni.

Ennek a lejárólépcsőnek kőanyagát a Lajos-utca 164—166. sz. tanácsi telken létesített raktárban tároljuk.

A hídfeljáró támfalán vaskorlát van terelve, azonban az ipari anyaggyártás nem tudja biztosítani a szükséges vasanyagot, úgyhogy ez a munkarészlet most elmarad és csak akkor fog elkészülni, ha a szükséges vasmennyiség biztosítva lesz.

Teljeség kedvéért megemlítjük, hogy az óbudai hídfeljáró munkálatainál 1050 m³ földkitermelés történt, a vasbeton támfalakba és a könnyebb részek alapozásánál felhasználtunk 7000 m³ dunakavicsot, a vasbeton- és betonszerkezeteknél elhasználtunk 150 vagon portlandcementet és 15 vagon beton gömbvasat. A támfalak és lépcsők burkolására beépítettünk 140.000 m² budakalászi édesvízi mészkövet és 170 m² dunaalmási mészkövet.

Az aluljáró travertin burkolatához felhasználtunk 400 m² anyagot.

A hídfeljáró építésével megbízott Széchy Endre vállalkozónak az év szeptemberéig benyújtott keresetei kereken 800.000 pengőt tettek ki.

Megemlítjük, hogy a hídfeljáró építési munkálatait megelőző időkből a Tanács dunaparti telkein kb. 15.000 m³ feltöltési anya-

got tároltunk, amelynek beépítése most van folyamatban és az előre való gondoskodás 100.000 pengőt meghaladó megtakarítást jelent.

A hídfeljáró céljaira megszerzett ingatlanok felépítményeink bontási munkálatait tervszerűen kezdtük meg a múlt év december elején. Lebontásra került 17 épület.

A bontási munkálatok sorrendjét és ütemét a Vihar-utcai kislakásos épületek és üzletház építése szabta meg.

Minden igyekezettel azon voltunk, hogy az átköltözések a legkisebb zavar nélkül történjenek, amit sikerült is elérnünk.

A bontási munkálatok az év augusztus elejére teljesen elkészültek és az épületek helyén feltöltési munkálatok vannak folyamatban és a jövő év tavaszán előreláthatólag befejeződnek.

A lebontott épületek anyagára nézve a Tanács akképen határozott, hogy azok a tanácsi és margitszigeti építkezésekhez használhatók fel.

A kitermelt anyagból épült fel teljes egészében a dobogókői üzletház és garázsépület és ebből az anyagból fognak megépülni a margitszigeti bérghazdaság új istállói és cselédlakásai az óbudai szigeten.

A többi anyagok közül a Hunor-utcai kislakásos bérházak építéséhez elszállítottunk 214.000 db nagyméretű, egész falazótéglát, 150.000 db hódfarkú cserepet, 2,5 vagon vasgerendát, 200.000 m³ falazókövet.

A kibontott anyagokból a tanácsi épületek karbantartási és átalakítási munkálatainak biztosítására Óbudán, a III., Lajos-utca 164—166. sz. tanácsi telken raktárt létesítettünk.

A hulladékvasanyagot a rendelet értelmében beszolgáltattuk, a tanácsi munkálatoknál fel nem használható ajtókat, ablakokat és apróbb selejtes berendezési tárgyakat értékesítettük részben árverés, részben egyes eladás útján.

A haszonfának nem minősülhető hulladék puhafát 2:1 arányban kemény tűzifára átcseréltük és ezzel a Tanács kisebb jövedelmű tisztviselőinek és altszjtjeinek nehéz tüzelőbeszerzésén igyekeztünk enyhíteni.

A bontási munkálatokkal a Tanács versenytárgyalás alapján egy építési és bontási vállalkozót bízott meg, mint legelőnyösebb ajánlattevőt. A bontási munkálatok 18 épületre voltak meghirdetve, azonban egy épület nem került lebontásra, mivel annak területe csak a déli Lejtő-út építésekor lesz szükséges; és addig is azoknak a lakóknak az elhelyezésére szolgál, akiknek nem jutott lakás a Vihar-utcai épületekben.

A bontási munkálatok költsége az ajánlati 158.200 pengővel szemben — egy épület elbontásának elmaradása folytán — 147.855·90 P lesz, amelyhez az időközben felmerült munkabértöbblet folytán 9%-ot kitevő 10.344·10 P többletkiadás fog járulni.

Egyébként a székesfőváros a hídfő környékén az alsó- és felső-rakparti utakat elválasztó támfal építési munkálatokat megkezdte. Ezzel a munkarésszel a környezet teljes kialakulása tetemesen fog előrehaladni.

Az óbudai hídfeljárónál a jövő évben már csak feltöltési munkálatok lesznek.

b) Az épülő óbudai Árpád-hídról lejáró készül a Margitszigetre is. Ebben a lejáróban egy nagyobb szabású gépkocsi sín is lesz. Az építési munkálatok örvendetesen haladnak, a szükséges beton-gömbvas biztosítva van s így minden remény megvan arra, hogy még ez évben a műtárgy a hídpályáig el fog készülni s ezzel egy időben a csatornázási és villanyvilágítási berendezések is. Elkészül még a szigetre vezető vasbeton szárnyhíd is.

Az alapozási munkálatok (cölöpözés) a tél folyamán is folytak és a rendkívül bonyolult szerkezetű műtárgy építésében semmiféle fennakadás nem volt.

Teljesség kedvéért megemlítjük, hogy az alapozásnál 12.000 m³ földkiemelés történt, a műtárgy 1000 db 8—12 m hosszú vasbeton-cölöpön nyugszik.

Mint érdekességet megemlítjük, hogy a vasbeton cölöpök összes hossza 10 km távolságnak felel meg. A cölöpök 1—2 m mélységig vannak leerve. A felmenő vasbetonfalakra, pillérekre, oszlopokra felhasználtatott 4000 m³ dunakavics és 35 vagon beton-gömbvas. A támfalakkal és pillérekkel együttesen beépült 2500 m³ budakalászi és dunaalmási édesvízi mészkőburkolat és az összes vasbetonmunkáknál augusztus hó 1-éig 80 vagon portlandcement volt a szükséglet.

A műtárgy mai állapotában is rendkívül érdekes művészi alkotás és elkészülte után a főváros egyik látványossága lesz.

A hídfeljáró a jövő év közepére teljesen el fog készülni.

A munkálatokkal megbízott vállalkozónak ez év augusztusáig benyújtott keresetére 1,850.000 P összeg fizettetett ki.

c) Az Árpád-híd pesti hídfőjének és a parti pilléreknek építési munkálatait a ker. és közlekedésügyi minisztérium ebben az évben szintén megindította.

A pesti parti pillér caissonjainak szerelése készen van, a súlylesztési munkák még augusztus hóban megindultak, a hídfő 92 db

8 m hosszú vasbetoncölöpön fog nyugodni, a cölöpözési munkálatok folyamatban vannak.

A munkálatokat késleltette a múlt évi szokatlanul magas víz-állás; a további munkaütemet a burkoló mészke szállítása fogja megszabni.

E munkával kapcsolatban a pesti lejáró megépítése a Tanács feladata. E munkálat összes általános és részletes tervei, valamint a vállalatbaadáshoz szükséges kiírási művelet teljes egészében készen van. Mivel a híd pesti parti pilléreinek építési munkálatait a kereskedelmi és közlekedésügyi minisztérium hídosztálya csak ez év tavaszán indította meg, ezért a feljáró építési munkálatai is késedelmet szenvednek, mert csak a parti pillér teljes elkészülte után lesz lehetséges a csatlakozó feljáró építését megkezdeni.

Kísérletet tettünk a megépítéshez szükséges vasanyag (kb. 15 vagon betongömbvas) megszerzésére, azonban az anyaggazdálkodási helyzet nem engedi meg ily mennyiség lekötését.

Addig is, amíg a tényleges építési munkálatokat megkezdhetjük, a hídfeljáróhoz szükséges feltöltési anyagot igyekeztük tárolni és a környező terepet a végleges szintre feltölteni.

Erre a célra a múlt év augusztus elseje óta ez év augusztus hó 1-éig 79.000 m³ feltöltési anyagot sikerült deponálnunk és beépítenünk, melyek összköltsége 25.140 P volt, beleértve minden mellékmunkálatokat is, s így a feltöltési anyagnak m³ mindössze 0:31 P költséget jelentett.

Tájékoztatásul még megemlítjük, hogy a pesti feljáró kiképzése teljesen azonos lesz az óbudaival, csupán alapozási különbségek lesznek, mivel a pesti part igen kedvezőtlen talaja miatt cölöpözést kell készítenünk.

A jövő év tervezési feladatai közé tartozik a Lipótvárosi teherpályaudvar felett áthaladó útfeljáró összes általános és részletes tervének elkészítése, valamint az ezzel szorosan összefüggő vasúti, közúti és közmű átépítések kérdéseinek az érdekelt hatóságokkal való letárgyalása és megtervezése.

2. Ceglédi vasútvonal felemelése.

A múlt évi jelentésünkben részletesen tárgyaltuk a folyamatban levő és elkészítendő munkarészeket.

Örömmel jelentjük, hogy elkészült teljesen a Mogyoródi-úti és Egressy-úti híd. A Mogyoródi-úti híd szélessége 35 m, szerkezete háromtámaszú felsőpályás, keresszterkezetű kétvágányú vashíd, ellenfalai betonból készültek.

Az Egressy-úti hídnak szélessége 30 m, szerkezete pedig háromtámaszú, vasbetonszerkezetű felsőpályás, két vágány részére. A híd ellenfalai ugyancsak betonból készültek. A mostani munkarész a Thököly-úti szintbeni utcajáró megszüntetése. Az áthidalás és megállóhely tervezési munkálatai folyamatban vannak és minden remény megvan arra, hogy a tényleges építési munkálatokat még ez évben megkezdhetjük; és előreláthatólag a jövő év őszére befejezhetjük.

Ennek a munkálatnak megkezdésével egyidejűleg el kell zárni az Erzsébet királyné-utat, helyette azonban egyelőre szűk átjáróval megnyílik a külső Andrassy-út. A Thököly-úti áthidalás szélessége 34 m lesz, olyan elrendezéssel, hogy úgy a villamos, mint a közúti forgalom teljesen el lesz választva.

Ezekkel a munkálatokkal a főváros két igen fontos pontján megoldódnak a forgalmi nehézségek, vagyis megszűnik a Thököly-úti sorompó és megnyílik egy nagyjelentőségű főútvonal.

3. Óbudai kislakásépítés.

Óbudán a lebontott épületek lakásainak pótlására összesen mintegy 400 lakás építésére van szükség. Az anyagi nehézségek miatt az összes pótlandó lakások építését nem volt módunkban megkezdeni, s ezért azoknak részletekben történő megvalósítását határoztuk el. Így az 1941. évben 100 lakásból és 40 üzlethelyiségből álló telep építését kezdtük meg az óbudai hídfőtől nem nagy távolságban a Szél- és Vihar-utcában e célból rendelkezésünkre bocsátott területen. E lakótelep az 1942. évben teljesen elkészült s abba a lakók már be is költöztek.

Most újabb 100 lakásból álló telep építését tettük folyamatba a Körte-utcában. Ennél az építkezésnél felhasználjuk a hídfeljárónál lebontott épületek anyagát, új anyagok felhasználását ezáltal nagymértékben sikerült korlátozni, s ezért reméljük, hogy az anyagbeszerzési nehézségek ellenére is sikerülni fog a jövő évben ezt a lakótelepet is teljesen befejezni.

Megjegyezzük, hogy ugyanezen a helyen mintegy 30 tisztviselői lakást tartalmazó épület építését is tervbe vettük.

4. Új strandfürdő a vizafogói-gátnál.

A Tanács építési tevékenysége legújabban kibővült egy olyan mű tervének megvalósításával, mely úgy a Szentmargitsziget, valamint a főváros balparti északi részének lakossága szempontjából igen nagy jelentőségű. A szigeti strandfürdő ugyanis a néhány

évvel ezelőtt történt újjáépítés és nagyarányú bővítés ellenére is máris szűknek bizonyult. Részben tehát ennek tehermentesítésére, részben pedig azért, hogy a parti északi városrészt, ahol korszerűen berendezett olyan intézmény még nincsen, ellássuk megfelelő fürdési és üdülési lehetőséggel, az Árpád-híd pesti hídfőjétől északra fekvő parti területen egy cca 20.000 ember befogadására alkalmas dunai strandfürdő építését vettük tervbe. Ennek tervezési munkálatai folyamatban vannak s az építkezést már a jövő év elején meg kívánjuk kezdeni. Máris megkezdtük azonban a talajgyengítés munkálatait s ezek igen szépen haladnak előre. E területen melegvízforrás fúrását is megindítjuk s alapos reményünk van arra, hogy kellő mennyiségű és elég magas hőfokú vizet fogunk nyerni, hisz régi adatok szerint régebben e helyen természetes források is voltak a part mentén, néhány évvel ezelőtt pedig az angyalföldi kiömlő csatorna építkezésénél a Duna-medrében nem nagy mélységben melegvízforrásra bukkantak, melyet természetesen akkor eltömtek.

5. Rumbach Sebestyén-utca rendezése.

Tényleges építési munkálataink körébe tartozik az a tervünk is, hogy a Rumbach Sebestyén-utcába mélyen benyúló egy ingatlant kisajátítsuk és ott a szabályozási vonal mentén modern bérpalotát építsünk. Ennek létesítésére a Madách Imre-út környékének rendezése érdekében feltétlenül szükség van.

6. Háború utáni építési lehetőségek.

A normális városrendezési feladatokon kívül figyelmünket oly problémákra is fordítanunk kell, amelyek a rendkívüli viszonyok következtében állanak vagy állhatnak elő. A hosszantartó háború máris erősen érezteti hatását pl. az építkezések szünetelésében és a lakáshiányban. Bár annak megoldása nem alkotja közvetlen feladatunkat, azonban számos oly tényező van a Tanács kezében, mely közvetve igen nagy mértékben befolyásolja a lakástermelést. Az első világháború szomorú tapasztalatai még élénken az emlékezetünkben vannak s kétségtelen, hogy a most folyó világháború után hasonló természetű, de még nagyobb mértékű nehézségekkel kell majd megküzdeni a saját erőnkéből. De nem lehetetlen, hogy egészen új természetű, eddig még előre nem látható feladatok is fel fognak merülni. Mindezekkel szembe kell néznünk s igyekezni fogunk idejekorán oly javaslatokat előterjeszteni, melyek az átmeneti időben felmerülő feladatok megoldására alkalmasnak látszanak.

Egyébként több nagyobb városrendezési terveinknél, pl. a Madách Imre-úton és a külső Andrássy-úton a nagyarányú építési tevékenység az építési anyag felszabadulása után azonnal megindítható lesz, mert ezen útvonalak mentén nagykiterjedésű ingatlanaink állnak rendelkezésre. Felkészülünk arra is, hogy amennyiben a magántevékenység csak nehezen lenne e helyeken megindítható, a Tanács maga fog nagyobbarányú építkezést kezdeményezni.

ALABB KÖZÖLJÜK A TANÁCS ÁLTAL AZ ELMÚLT MUNKAÉVBEN
MEGALLAPÍTOTT RENDEZÉSI TERVEK JEGYZÉKÉT.

a) *A dunabalgaparti oldalon a fővárosban.*

- 2736/1942. XIII., Róbert Károly-krt., Fóti-út, Apály-utca és Angyalföldi-út által határolt terület rendezése.
- 8806/1942. XIV., Lengyel-utca, Jerney-utca, Csernyus-utca és Névtelen-utca által határolt terület szabályozás módosítása.
- 7388/1942. XIV., Csernyus-utca, Kalocsay-utca, Vezér-utca és Jeszenák János-utca által határolt terület rendezése.
- 9237/1942. IX., Mester-utca, Tinódi-utca, Liliom-utca által határolt terület rendezése.
- 9514/1942. XIV., Andor-utca, Szugló-utca, Kövér Lajos-utca és Egressy-út által határolt terület szabályozásmódosítása.
- 9520/1942. XIII., Váci-út, Forgách-utca, Lomb-utca és Fáy-utca által határolt terület rendezési terve.
- 9516/1942. VI., Váci-utca, Dévai-utca, Lehel-utca és Bulcsu-utca által határolt terület szabályozásmódosítása.
- 10829/1942. XIII., Fövény-utca, Béke-utca és Jász-utca közötti szakaszának szabályozásmódosítása.
- 11820/1942. X., Külső Jászberényi-út mentén fekvő városszéli lakótelep egy részének rendezési terve.
- 11821/1942. XIII., Balsam-utca, Béke-utca, Frangepán-utca, Röppentyű-utca, Szilas-utca, Újpesti-utca stb. által határolt terület (székesfővárosi lakótelep) részletes rendezési terve.
- 1548/1943. XIII., Teve-utca, Fáy-utca és Névtelen-utca által határolt terület beépítési módja.
- 1792/1943. XIII., Béke-tér, Országbíró-utca, Úteg-utca, Petneházy-utca és Béke-út által határolt terület beépítési módja.
- 1799/1943. VIII., Orczy-út, Sárkány-utca, Örömvölgy-utca és Rozgonyi-utca által határolt terület rendezése.
- 4859/1943. XIV., Rákospatak-utca és Kerékgyártó-utca mentén fekvő telkek beépítési módja.
- 5917/1943. XIV., Egressy-tér, Nagy Lajos király-útja, Lengyel-utca és Répássy-utca által határolt terület rendezése.
- 5919/1943. XIII., Magdolnavárosban létesítendő kislakásos lakótelep városrendezési terve.
- 5920/1943. XIV., Mexikói-út, Tábornok-utca, Várna-utca és Fogarasy-út által határolt terület rendezése.
- 6366/1943. VIII., Bókay János-utca egy szakaszának és környékének szabályozásmódosítása.

- 6576/1943. X., Harmat-utca, Nyitra-utca, Mádi-utca és Névtelen-utca által határolt terület beépítési módja.
- 7225/1943. VI., Liszt Ferenc-tér, Paulay Ede-utca, Vasváry Pál-utca és Király-utca által határolt terület beépítési terve.
- 6402/1943. XIV., Thököly-út, Stefánia-út és Aréna-út által határolt terület (régii Lóverseny-tér) rendezési terve.
- 2751/2/1943. IX., Gyáli-út, Zombori-utca és névtelen-utca által határolt terület (székesfővárosi kislakás telep) rendezési terve.
- 7219/1943. IX., Gubacsi-út kiszélesítése.
- 9237/1943. VIII., Józsefváros délkeleti részének részletes rendezési terve.
- 7849/1943. XIV., Külső Andrássy-út, Kassai-tér és Rákospatak közötti szakaszának és környékének beépítési terve.

b) *A dunajobbparti oldalon a fővárosban.*

- 7607/1942. XI., Szentkorona-útja és Vitézek-tere egységes homlokzatának megállapítása.
- 9096/1942. XII., Biró-utca egy szakaszának szabályozásmódosítása.
- 2580/2/1942. XI., Nagyszöllős-, Hollókő- és Tornavár-utca mentén fekvő telkek beépítési módja.
- 7563/1942. XI., Somló-lépcső szabályozási tervének módosítása.
- 2771/1/1942. III., Józsefhegyi-kilátó és környékének rendezése.
- /6983/1942. XI., Fehérvári-út, Bártfai-, Török Ignác-, Vahót-utca, Tétényi-út, Bikszádi-utca, Ercsi-út és Kondorosi-út által határolt terület szabályozása és beépítési módja.
- 7473/1942. XII., Csendőr-utca egy szakaszának szabályozásmódosítási ügye.
- 7570/1942. XII., Karthauzi- és Agancs-út egy szakaszának szabályozásmódosítása.
- 8256/1942. II., Csalogány-, Kapás-, Hattyú- és Erőd-utca által határolt telektömb beépítési módja.
- 10218/1942. XI., Soproni-út, Galambóz-utca, Nándorfehérvár-út és Bánát-utca által határolt telektömb szabályozásmódosítása.
- 5112/3/1942. XI., Boldizsár-utca egy szakaszának szabályozásmódosítása.
- 11102/1942. XII., Hidegkúti-út 11.000/2. hrsz. telken lévő Beszkárt kislakásos bérházak emeletráépítésével kapcsolatos szabályozásmódosítása.
- 449/1943. XII., Kuruclesi- és Széher-út közötti terület egy része szabályozásmódosítása.
- 455/1943. XI., Kisgellérthegyi kőporbánya környékének rendezése.
- 161/2/1943. XI., Vitézek-tere egységes homlokzata.
- 1379/1943. III., Szépvölgy-út, Lelkész-utca és Ürömi-út által határolt terület beépítési módja.
- 1790/1943. XII., Zugliget egy részének véderdő céljára kijelölése.
- 1800/1943. I., Hegyalja-út, Czakó-utca és Naphegy-utca által határolt terület rendezése.
- 1657/1/1943. XI., Soproni-út mentén a beépítési mód megváltoztatása.
- 1796/1943. XI., Andor- és Barázda-utca közötti 20 m-es névtelen-út törlése a szabályozási tervből.
- 2457/1943. Rózsadomb keleti lejtőjén építési tilalom megállapítása.
- 2434/1943. III., Lelkész-, Daru-, Szerzetes- és Meczenzéf-utca által határolt terület beépítési módja.
- 5842/1943. XI., Bocskay- és Verpeléti-út közötti 4198/2. hrszámú telek beépítési módja.

- 5916/1943. XII., Ágnes-út és Pinty-utca közötti 8 m széles út egy szakaszának szabályozásmódosítása.
- 5923/1943. XI., Péterhegyi-út mentén lévő Szent Szabina-kápolna környékének rendezése.
- 7224/1943. II., Endrödi Sándor- és Balogh Ádám-utca közötti terület egy részének zöldterületté való kijelölése.
- 7850/1943. Horthy Miklós bástyasétány alatt tervezett parksáv felvétele a szabályozási tervbe.
- 7848/1943. Keled-út folytatásában tervezett útvonal törlése a szabályozási tervből.
- 7220/1943. Tündér-utca szabályozási terve.
- 7222/1943. III., Kaszás-, Bojtár-, Búza- és Köles-utca által határolt terület városrendezési terve.
- 8991/1/1943. XI., Szent Korona-útja egy szakaszának beépítési módja.
- 7533/1942. Fórum városközpont kialakításának szabályozási terve.
- 6748/1/1942. Nagybátony Újlaki Egyesült Iparművek R. T. óbudai gyártelepével kapcsolatos szabályozásmódosítás.
- 585/2/1942. III., Hunor- és Körte-utca mentén fekvő 18.726/5. hrsz. telek beépítési módja.
- Óbuda szabályozási tervének módosítása.
- A Római-part és békásmegyeri Dunapart rendezése.
- 11798/1942. A Hajógyári sziget szabályozása.
- 2905/1943. XI., Kelenhegyi-út egy szakaszának szabályozásmódosítása.
- 3926/1943. Lágymányosi Nemzetközi Vásár és sporttelep tervpályázatának ügye.
- 1434/2/1943. II., Széna-tér rendezése.
- Gellérthegy keleti feljárójának rendezése.
- 9110/1943. III., Bécsi-út és Vörösvári-út közötti terület részletes rendezési terve.
- Árpád-híd pesti hídfőjének rendezési tervmódosítása

c) Környéki rendezési tervek.

- 33777/1942. Gróf Tisza Lajos Kálmán Nagykovácsi község határában tervezett parcellázásával kapcsolatos rendezési terv.
- 34122/1942. OTI albertyfalvai telepének beépítési tervezete.
- 33801/1942. Békásmegyer, Berzsényi Dániel-u. megnyitása.
- 32446/1942. Üröm községben Pengő- és Korona-utcák rendezése.
- Solymár község egy részének parcellázásával kapcsolatos rendezési terv.
- 32596/1943. Gróf Karátsonyi Imre pilisvörösvári parcellázásával kapcsolatos rendezési terv.
- 30500/1/1943. Albertyfalva szabályozása ügyében Szesztay L. beadványa.
- 30124/1942. Békásmegyer-Csillaghegy új községközpont kialakítása.
- 33271/1942. Törökbálint község övezeti beosztásának megállapítása és új községközpont kialakítása.
- Szigetmonostor község övezeti beosztása.
- Nagykovácsi község övezeti beosztása.
- 33031/1942. Békásmegyeri Kalászi-út, Szentendrei-út és Dunapart közötti szakaszának szabályozási terve.
- 34046/1942. Szigetszentmiklós község rendezési terve.
- 34321/1942. Törökbálint község községközpont rendezési terve.
- 33518/1942. Budafok belső főútvonalának rendezési terve.
- 33586/1942. Békásmegyeri Királyok-útja egy szakaszának szab. módosítása.

- Horthy M. Nemz. Repülő Alap kérelmére, Budakeszi, Pesthidegkút és Budapest egyes területein építési tilalom elrendelése.
- Solyvár község övezeti beosztása.
- Budafok Kelenváros északi részének szabályozási terve.
- Budafok Kelenváros déli részének szabályozási terve.
- Szigetszentmiklós forgalmi útvonalainak részl. rendezési terve.
- 30826/1943. Weiss Manfréd R. T. kérelmével kapcsolatban a csepeli Gyepsor-utca szabályozási vonalának megváltoztatása.
- 30914/1943. Budakeszi övezeti beosztása.
- 30627/1943. Budafoki Hosszúhegy szabályozásmódosítási terve.
- 31138/1943. Budafok köztemető egy részének parcellázási ügye.
- Budakalász általános rendezési terve.
- Pomáz u. a.
- Pilisborosjenő u. a.
- Ūröm község u. a.
- 30734/1942. MAV Lajosmizsei vonalával párhuzamos út kispesti és pestszentlőrinci szakaszának rendezési terve.
- 33342/1942. *Kispest.* Szt. Imre hg-útja folytatásában Pestszentlőrincen és Vecsésen át haladó forgalmi főútvonal rendezési terve.
- 32825/1942. *Kispest.* Vas Gereben-utca részletes rendezési terve.
- 30342/1943. *Újpest.* Váci-út részletes rendezési terve.
- 31423/1942. *Újpest.* Mária-utca részletes rendezési terve.
- Újpest.* Horthy Miklós-út, Kazinczy-utca, Széchenyi-utca és Kossuth Lajos-utca által határolt terület részletes rendezési terve.
- 32274/1942. *Rákospalota.* Rákos-út részletes rendezési terve.
- 31630/1943. *Rákospalota—Újpest.* Vasútállomás előtti tér rendezési terve.
- Rákospalota.* Kertköz-utca szabályozása.
- Sashalom—Rákosszentmihály és Rákospalotán át vezető főforgalmi útvonal részletes rendezési terve.
- Pestszentlőrinc.* Gróf Apponyi Albert-utca, Reviczky-utca, Endrődy Sándor-utca és Madách Imre-út által határolt terület részletes rendezési terve.
- Fót.* Topolyfa-dűlő részletes rendezési terve.
- Fót.* I., II., III., Zugló részletes rendezése.
- Rákoskeresztúr.* Rózsahegy-dűlő részletes rendezési terve.
- Rákoskeresztúr.* Zsellér-dűlő egy részének részletes rendezési terve.

A városrendezési osztály által elkészített, részben már le is tárgyalt, de megállapítást még nem nyert városrendezési tervek.

Kispest. Ūllői-út részletes rendezési terve.

Rákoskeresztúr. A Magy. Tudományos Akadémia újabb parcellázásával kapcsolatos rendezési terv.

Kistarcsa. Széchenyi-út (Környéki forgalmi főútvonal) részletes rendezési terve.

Dunakeszi. A Váci-út mentén kialakítandó községközpont rendezési terve.

A fentiekén kívül az elmúlt munkaévben a városrendezési osztály még az alábbi felsorolt nagyközségek általános rendezési terveit is elkészítette:

Felsőgöd, Alsógöd, Dunakeszi, Alag, Fót, Csömör, Kistarcsa, Nagytarcsa.
E tervek letárgyalása folyamatban van.

III. ÁTMENETI ÉS KÜLÖNLEGES INTÉZKEDÉSEK.

A háború okozta nehézségek ellenére a múlt évben kitűzött munkatervünket úgy a városrendezési tervek elkészítésében, valamint az építkezések végrehajtása terén teljes egészében végrehajtottuk s az ügyek vitelében a katonai behívások következtében előállott munkaerőcsökkenés és a megszorított ügyszámok ellenére sem állott elő fennakadás.

A hosszantartó háború a közélet terén természetesen számos vonatkozásban súlyosan érezteti hatását, s e hatások a tanácsunk elbírálása elé kerülő ügyekben is sok esetben megnyilatkoztak. A viszonyok kényszerítő hatása folytán oly kívánalmak és törekvések merültek fel, melyek az Építésügyi Szabályzatnak a békeállapotokhoz szabott rendelkezéseibe ütköztek, a kivételes viszonyok következtében azonban nem zárkozhattunk el az elől, hogy a gondjainkra bízott közérdek által megszabott határokon belül a szabályzattal szemben bizonyos engedményeket ne tegyünk. Hasonló természetű és nagyobb számban jelentkező ügyek egységes elbírálása érdekében a háború tartamára érvényes kivételes intézkedések tárgyában általános érvényű elvi határozatokat hoztunk.

A háború által a közlekedés terén előidézett nehézség leküzdése érdekében igen kívánatos a székesfőváros területén is minden erre alkalmas be nem épített telek mezőgazdasági kihasználása. Ez természetesen szükségessé teszi megfelelő szerszámok tartását a helyszínen. Az Építésügyi Szabályzat a bódéknak, kamráknak régebben történt mértéktelen elszaporodása miatt korlátokat szab a szerszámkamrák felállításának. E korlátozásokat lényegesen enyhítettük a 7904/1942. sz. határozatunkkal, amellyel megengedtük, hogy a székesfőváros egész területén, kivéve az I., II. és VI., tehát a legsűrűbben beépített és legelőkelőbb övezeteket, ahol erre alkalmas területek amúgy sincsenek, hasznos növények termelésére használt üres telkeken szerszámkamrák építhetők s ezek építése csupán bejelentési kötelezettség alá esik.

Hasonló célt szolgál a 8155/1942. sz. elvi határozatunk, mely a sertésólak létesítésére vonatkozik. Ilyenek létesítését a Szabályzatban megjelölt területeken kívül a VII. övezetben is megengedtük, az egyes telkeken tartható sertések számát pedig olyképp rendeztük, hogy a 300 négyszögölnél kisebb telkeken kettő, nagyobb telkeken pedig három sertés tartható; közcélú intézményeknek nagyobb számú sertés tartására is fenntartottuk a lehetőséget, amit az eset körülményeihez képest esetről-esetre bírálunk el.

A székesfőváros területén álló épületeknél az utóbbi években igen gyakran előfordult, hogy a pincékben nem volt elegendő férőhely a tüzelőszer tárolására. Ennek oka főképen abban rejlett, hogy a pincék egy részét óvóhelyek létesítésére kellett felhasználni. E bajokon csak úgy lehetett segíteni, hogy általános felhatalmazást adtunk a székesfőváros polgármesterének a telkek oly részein is fa- és szénkamrák engedélyezésére, melyek egyébként nem volnának beépíthetők, de természetesen ezek az építmények is csak ideiglenes jelleggel létesülhetnek. (11.621/1942.)

A háborús helyzet következménye az építőiparban is rendkívül súlyosan érzett anyagihiány, amely a legkülönbözőbb vonatkozásokban érezteti hatását, miért is az eddigi gyakorlattal és szabályokkal szemben szintén többrendbeli eltérést kellett engedélyoznunk.

A székesfőváros polgármesterének javaslatára megengedtük, hogy a kábelhiányra való tekintettel az épületekhez való csatlakozás kábel helyett légvezetékekkel történhessen, esztétikai szempontból azonban kikötöttük, hogy az I. és II. övezetben az utcákon és tereken e célból oszlopok nem állíthatók fel, hanem a vezetékeket az épületekre elhelyezett tartószerkezetekre kell függeszteni. (10.430/1942.)

Igen nagy gondot okoz az épületekben lévő felvonók karbantartása. Az erre szükséges fémalkatrészekben mutatkozó hiány azzal a veszedelemmel fenyeget, hogy hovatovább a felvonók nagy részének üzemét meg kell szüntetni, ami a lakók érdekét igen súlyosan érintené. Az Építésügyi Szabályzat messzemenően a felvonók üzemének biztonságát s a szabályzat szerint a régebben készült felvonókat is az újabb rendelkezéseknek megfelelően át kellene alakítani, ami természetesen alkatrészek kicserélését, új anyagok felhasználását teszi szükségessé. Minthogy ezek az átalakítások nagytömegű anyag felhasználását igénylik s ez nem áll rendelkezésre, már eddig is számos engedményt tettünk a felvonók átalakítási kötelezettségének tekintetében, a mindinkább fokozódó anyagihiány miatt azonban állandóan további törekvések

nyilvánulnak meg újabb engedmények elérésére. A tárgyalások ebben a vonatkozásban szinte állandóan folyamatban vannak, de magától értetődik, hogy az engedmények terén csak addig a határig mehetünk el, amíg azt az élet- és vagyónbiztonság komoly veszélyeztetése nélkül megtehetjük. (4214/1943.)

Az építőipari anyagihiányra való tekintettel a háború tartamára felfüggesztettük az 50 évesnél idősebb épületek felülvizsgálására, valamint a székesfőváros bizonyos területein a kerítés létesítésére vonatkozó kötelezettséget. (944/1943.)

Hadifontosságú építkezéseknél az építkezés gyors végrehajtása érdekében az építési engedélyezési eljárás tekintetében egyszerűsített és gyorsított eljárást léptettünk életbe az illetékes minisztériumokkal és a székesfővárossal történt előzetes tárgyalások és megegyezés alapján. (2313/1943.)

A magánépítkezésekben beállott pangás következtében a székesfővárosban és környékén igen nagyfokú lakáshiány állott elő. Ennek leküzdésére a lakóépületek lebontásának bizonyos korlátozása vált szükségessé; e tekintetben ugyanis olyképp intézkedtünk, hogy lakóépületek csak akkor bonthatók le, ha a lebontott épület helyett olyan új lakóépület épül, amely legalább 30 százalékkal több lakást tartalmaz. (11.381/1942.)

E negatív jellegű rendelkezésen kívül azonban pozitív intézkedéseket is tettünk a lakástermelés előmozdítására. Az építési anyagihiány miatt oly építkezések támogatását tűztük ki célul, melyeknél a lakások létesítésére a legkevesebb anyag szükséges. Ilyenek a fennálló épületek padlásterének beépítése, az emeletráépítések, lakás céljaira alkalmasnak minősíthető alagsori helyiségek megfelelő átalakítása és hasonlók. Erre vonatkozó javaslatunkat és előterjesztésünket már 1942. év őszén megtettük (11.580/1942.) s az illetékes tényezőkkel ez ügyben részletes megbeszéléseket tartottunk. A tárgyalások igen öröndetes eredménnyel végződtek, amennyiben ilyen építkezések az összes illetékes hatóságok részéről legmesszebbmenő támogatást nyernek s anyagiutalásban elsősorban részesülnek; az ily építkezéseknél a belügyminiszter úr rendelete alapján az Építésügyi Szabályzat rendelkezéseivel szemben engedmények tehetők és sikerült az engedélyezési eljárás módját olyképp megszervezni, amely az írásbeliség lehető mellőzésével az építési kérelmek elbírálását és a határozat meghozatalát a legrövidebb időn belül biztosítja, Tanácsunk e végből ugyanis egy külön bizottságot küldött ki, amelyben az összes illetékes hatóságok képviselve vannak s ez a bizottság

az eléje terjesztett ügyekben azonnal meghozza döntését. (6403/4/1943.)

Az Építésügyi Szabályzat életbelépése óta eltelt néhány év alatt több kívánalom merült fel az új szabályzat rendelkezéseivel szemben. E javaslatok közül elsősorban azokat vettük tárgyalás alá, amelyek a lakástermelés előmozdítása, vagy egyéb közérdekű szempontból látszottak elfogadhatóknak.

Igy különösen a szabadonálló övezetekben, jelesül a VI. és VII. övezetben nyilvánult meg a törekvés részben a kialakítható telkek nagysága, valamint a létesíthető lakások száma tekintetében a jelenlegi szabályzati rendelkezések módosítására. Az erre vonatkozó tárgyalásokat lefolytattuk, a szabályzat 60—77. §-ait módosítottuk s a belügyminiszter úr jóváhagyása után életbeléptettük. (832/1943. és 2333/1943.)

Ugyancsak módosítottuk a felvonókra vonatkozó rendelkezések jelentékeny részét. Az átmeneti intézkedéseken kívül, melyekről már fentebb tettünk említést, szükségesnek mutatkozott egyes rendelkezések végleges módosítása is. A szakkörökkel is lefolytatott beható tárgyalások után a Szabályzatnak IX., Felvonó című fejezetét a szükségnek megfelelően módosítottuk s belügyminiszteri jóváhagyás után ezeket a módosításokat is életbeléptettük. (833/1943.)

A rendkívüli viszonyokra való tekintettel egyébként az Építésügyi Szabályzat módosítására vonatkozó javaslatokkal a felmerülő szükséghez képest foglalkozunk, mert míg egyfelől óvakodnunk kell, hogy a rendkívüli, de általában mégis csak átmenetinek tekinthető viszonyokat ne részesítsük túlzott figyelembe s ne rögzítsük le ezek határait normális viszonyokra szabott rendelkezésekben, másfelől számolnunk kell azzal, hogy a hosszantartó háború végleges jellegű kihatásai később egy általános felülvizsgálatot fognak szükségessé tenni.

A környéki területre alkotandó szabályzat tervezetének elkészítését egy ebből a célból alakított előkészítő bizottság végzi s e munkálatok már jelentékeny mértékben előrehaladtak.

A Dobogókőre már a korábbi években 32.200/1940. sz. határozatunkkal megállapított Építésügyi Szabályzatot a belügyminiszteri jóváhagyás után ez évben életbeléptettük. (32.297/1943/1.)

Bár a folyton fokozódó nehézségek miatt több vonatkozásban az építésügyi rendelkezésekkel szemben bizonyos mértékű engedmények megtételére kényszerültünk, mindamellett féltő gonddal ügyelünk arra, hogy az engedmények ne terjedjenek át oly területre, mely a város külső képén maradandó módon nyilat-

koznék meg. Az esztétikai szempontok érvényesítését változatlanul és szünet nélkül szem előtt tartjuk, s ezek minél hatásosabb érvényesítése s gyakorlati megvalósítása érdekében külön ú. n. művészeti bizottságot alakítottunk, amely minden jelentősebb építkezésnél az esztétikai érdekeket van hivatva megvédeni. (9403/1942.) E helyen említjük meg, hogy különös gondot fordítunk a Horthy Miklós-híd budai hídfőjének, a Vitézek-terének, továbbá a híd folytatását alkotó Szent Korona-útjának szépészeti szempontból minél tökéletesebb kivitelére, s ezért e helyeken az emelendő épületek egységes homlokzati kiképzését kötelezőleg írtuk elő. (161/2/1943.)

A városrendezési tervek végrehajtásának egyik legfontosabb eszköze a kisajátítási jog. Ebben a vonatkozásban a fennálló törvényes rendelkezések nem kielégítőek s épp ezért örömmel vette tudomásul a tanács, hogy a m. kir. Kormány a kisajátítási jog korszerű reformját tervbevette. Ennek kapcsán részletes véleményes javaslatot terjesztettünk a m. kir. Kormány elé, melyben természetesen elsősorban a tanács gondjaira bízott városrendezési érdekek szempontjából foglalkoztunk a kisajátítási jog reformjának kérdéseivel. (11.288/1942.)

Régen érzett hiány, hogy a városrendezésre és az építésügyre vonatkozó jogszabályok nincsenek egységes gyűjteménybe összefoglalva. Tanácsi hivatalunk közigazgatási osztályának tisztviselői foglalkoznak a városrendezési és építésügyi jogszabályok szakszerű összegyűjtésével. E munkálatok már befejezésükhöz közelednek s e jogszabálygyűjtemény nemsokára könyvalakban fog megjelenni.

Az utcanevek megváltoztatását a már korábban meghozott elvi határozatok alapján mellőztük s csak rendkívül nyomós indokok alapján és különleges esetekben változtattunk meg utcaneveket. A tanácsnak ezt az álláspontját igen komoly gyakorlati érvek támogatják, minduntalan megnyilvánul azonban a törekvés egyes utcák nevének megváltoztatására. Épp ezért örömmel vette tudomásul a tanács a belügyminiszter úr rendeletét, melyet a törvényhatóságok első tisztviselőihez intézett s amelyben az utak, utcák és terek neveinek megváltoztatását megtiltja. A tanács a rendelet tudomásulvétele mellett megismételve korábbi határozatát, újból kimondotta, hogy közterületek nevét nem változtatja meg, csak névtelen közterületeket nevez el. (7291/1943.)

Előző évi jelentésünkben említettük már, hogy megbízásunkból Rexa Dezső ny. vármegyei főlevéltárnok Budapest utcanévjegyzékét állítja össze, feltüntetve az elnevezés időpontját, a névre

vonatkozó történeti adatokat, az utcák helyzeti elhatárolását, továbbá az elnevezés közmunkatanácsi és székesfővárosi ügyszámmainak megjelölését. A mű nemcsak a jelenlegi, hanem a megszűnt utcaneveket is tartalmazni fogja, ami a mű használhatóságát és jelentőségét nagymértékben fokozza. A szerző a megbizattással már elkészült s jelenleg a benne foglalt adatok felülvizsgálása és ellenőrzése van folyamatban. Ennek befejezése után a mű kinyomatása iránt azonnal intézkedni fogunk.

IV. SZENT-MARGITSZIGET.

Jóllehet, a háború folytán beállott anyag- és munkáshiány ez Beruházások. évben is erősen befolyásolta a Szent Margitsziget továbbfejlesztését, mégis történtek bizonyos beruházások, amelyek e célt szolgálják.

A felsőszigeti, már az elmúlt évben megkezdett III. sz. termálforrás feltárásának munkálatai a tervezett időre nem készültek el, illetve nem nyertek befejezést. 106 m mélységben ugyan 43° -os víz tört fel, de magasabb hőforrás elnyerése érdekében a tanács elhatározta, hogy a fúrást 500 m-ig folytatja. Miután e mélységben nem sikerült melegebb vízre akadni, sőt itt alig 31° -os víz tört fel, — a további fúrás beszüntetésével a 43° -os víz feltárása határozottatott el a fúróluk mélyebb részének betömésével. Az ilymódon feltárt víz a fúrési munkálatokkal párhuzamosan elkészült csővezetéken át a Palatinus strandfürdő csőhálózatába vezetett be és az elmúlt nyári idényben már a strand medencéit táplálta. A feltárt forrás egyébként igen bővízü, kb. 8000 liter percenként és ha hőfokban nem is, de mennyiségben az összes vízszükségletet tudja fedezni.

A strandfürdő fejlesztésével kapcsolatban — a fennálló beszerzési nehézségek miatt — nagyobb beruházásokra nem került sor; csupán a ruhatár bővített ki, mert ennek megnagyobbítása elkerülhetetlen volt.

Az elmúlt év őszén a honv. kincstár kórház céljaira igénybe vette — bérlet útján — a MAC és Tiszti Kaszinó klubházait, továbbá a Palatinus Park R. T. bérleményéhez tartozó ú. n. Flóravillát. Igénybevenni óhajtotta még a katonaság a Futura Testező-Egylet klubépületét is, de sikerült oly megállapodást létesíteni, hogy helyette a Polo Club bérleményén lévő egyik pihenőjét alakította át; az átalakított építményt a tábori csendőrség iskola céljára használja. Az átalakítási költségeket — mintegy 16.000 P — felelő részben a Szent Margitsziget Gyógyfürdő R. T., felelő részben mint érdekelt fél — a Futura viselik.

A katonaság igénybevételei.

**Park-
fenntartás.** A Szent-Margitsziget parkját a háború okozta anyag- és mu-
kashiány, valamint a nyáron át uralkodó rendkívüli szárazság elle-
nére is sikerült régi, közismert nívóján fenntartani.

Hodossy Sándor pilóta fia repülőhalála emlékére egy korabeli,
Szent Margitot is ábrázoló Mária képet adományozott a szigeti
kápolnák részére; a kép a Szent Mihály kápolnában nyert elhelye-
zést. Elkészült továbbá a már régebben megrendelt, Feszty Masa
festőművésznő által festett Szent Margit-kép, mely a romoknál
lévő, Szent Margit sírja fölé emelt kis kápolnában helyeztetett el.

**Rózsatelep
az Árpád
emlékmű
területén.** Az R. T. óbudai hajógyársziget rózsatenyésztőtelep áthelye-
zéséről is kellett gondoskodni, mert a Hajógyársziget talaja e célra
alkalmatlan. A Tanács tehát bérlet útján rendelkezésre bocsátotta
az R. T.-nak az ú. n. Árpád-emlékmű területét. E területnek a
rózsatenyésztésre fel nem használt részét az R. T. bérgazdasága
vette megművelés alá.

**Szabadtéri
színpad.** A szabadtéri színpad — miután sikerült a légvédelmi hatósá-
gokkal az elsötétítéssel kapcsolatos nehézségeket áthidalni — a
folyó évben is üzemben volt.

**Szigeti
közlekedés.** A gépjárművek és autóbuszjáratok korlátozása kedvezőtle-
nül érintették a szentmargitszigeti közlekedést. A szigeti autóbusz-
járat még a nyár folyamán teljesen megszűnt. Némi enyhítést je-
lentenek az üzembehelyezett ú. n. taxi ingajáratok, melyek a sziget
bejáratától a Palatinus szállóig közlekednek. A taxikat az Autó-
taxi Vállalat tartja üzemben oly módon, hogy amennyiben a forga-
lom egy bizonyos kilométerteljesítményt nem ér el, a különböze-
tet az R. T., illetve az érdekelt Palatinus Park R. T. fedezi.

V. DOBOGÓKŐ.

A Budapest közelében lévő dobogókői fennsík fejlesztése érdekében a Tanács még az elmúlt évben megvette a dobogókői kilátó alatt lévő, a Magyar Túrista Egylet tulajdonát képező túristaházat és ennek közvetlen szomszédságában egy új, kisebb, 16 vendégszobából, hallból, társalgóból álló üdülőt építtetett. Ez újonnan létesített üdülőt, valamint a túristaházat, melynek korszerű átalakításához a Tanács mintegy 80.000 pengőt bocsátott a Szent Margitszigeti Gyógyfürdő R. T. rendelkezésére, — a vállalat bérlő. Az üdülő és túristaház belső berendezését a R. T. saját számlájára eszközölte, továbbá parkosította az üzemek körüli területet. Az üdülő központi fűtéssel, meleg-hideg vízszolgáltatással, fürdőszobákkal, villamosvilágítással van ellátva. A túristaházban vendégszobákon kívül a turistacsoportoknak hálóhelyek állnak rendelkezésre. Mind a két üzem folyó évi május hóban nyílt meg. A közönség apróbb beszerzési szükségleteit (dohánytőzsde, gyümölcs, cukorka stb.) egy a nyár folyamán létesített kisebb üzletház lesz hivatva kielégíteni.

A dobogókői üzemekkel kapcsolatban a Szent Margitsziget Gyógyfürdő R. T. saját kezelésébe került a dömösi kincstári vízmű is, mely a dobogókői fennsíkot és Dömös községet látja el vízzel. Minthogy az érdekelt vízfogyasztók kifogásolták a meg lehetős magas vízdíjakat (Dobogókőn 2'40 P, Dömösön 1'20 P m³-ként) az a terv merült fel, hogy a csövezeték mentén, Dobogókőhöz jóval közelebb fekvő Miklós-forrás vize volna felhasználandó, mely ivásra kiválóan alkalmas. De eltekintve a dömösi költséges víztermeléstől, e vízmű bizonytalan működéséből eredő zavarok kiküszöbölése érdekében is kellett gondoskodni más víztermelési lehetőségről. Egyedüli megoldásként mutatkozott tehát a fennsík alatt fakadó Miklós-forrás kitermelése. E forrás felhasználásával egyrészt a dömösi szivattyútelep és az I. sz. átemelő, tehát két telep üzemzavara volt kiküszöbölhető, másrészt a Miklós-forrás magas fekvésénél fogva az emelési magasságot mintegy egyharma

A dömösi
vízmű.
Miklós-
forrás.

dára lehetett csökkenteni. A forrás vizét egy, a föld alá épített tároló gyűjti, melyből egy bűvárszivattyú a vizet megfelelő csővezetéken át a közelben lévő II. sz. átemelő víztartályába nyomja. E tartályból a már meglévő csővezetéken át kerül a víz a dobogókői Glock-féle társasház padlásán lévő medencébe. Ez új telep nemcsak Dobogókőt, de Dömös községet is ellátja vízzel, amennyiben a II. sz. átemelő tartályból egyszerű leeresztés útján táplálja az I. sz. átemelőnél lévő, Dömös vízellátását szolgáló víztárolót. A telep tavasz óta üzemben van.

FÜGGELÉK

a Fővárosi Közmunkák Tanácsa 1942—1943. évi működéséről szóló jelentéshez.

Negyedik éve annak, hogy a Tanács szélesebb körök tájékoztatása céljából 1928 óta tartó hosszú szünetelés után nyomtatásban is közzéteszi évi jelentését. Ugyancsak 1928. év óta nem jelent meg nyomtatásban a Tanács által kezelt Fővárosi Pénzalap évi zárszámadásainak összefoglalása, bár természetesen a Tanács ezeket a zárszámadásokat törvényszerinti kötelezettségéhez képest minden évben bemutatta a felügyeletre hivatott felsőbb hatóságoknak és megküldte a székesfővárosnak is. Az 1928. évvel megszakított folyamatosság érdekében is, de meg szélesebb körök tájékoztatandó, a folyó 1942—1943. munkaévről szóló jelentéshez csatlakozóan a következő I., II., III. számú kimutatásokban tesszük közzé az 1928. évtől kezdődő 15 év zárszámadási eredményeit a következő tájékoztató megjegyzések kíséretében.

Ez a 15 évi zárszámadási anyag nemcsak terjedelme, hanem a miatt is három részre volt csoportosítandó, mert ezen idő alatt háromféle szabály volt irányadó és kötelező a zárszámadások összeállítására. Amíg ugyanis az 1927—1932. években a zárszámadásokat a kincstári egyszeres könyvvitel szabályai szerint kellett összeállítani, addig 1933—1937. években az előírás a kettős könyvviteli rendszer volt, 1938—1942. években pedig az állami kezelésben lévő alapok és alapítványok zárszámadási rendjére külön szabályok léptek életbe. A zárszámadások rendszerének ez a hármassága meglehetősen nehézé teszi azok áttekintését és ezek alapján nehéz képet alkotni arról, hogy az alap-kezelési eredmények mennyiben mutatják a Fővárosi Közmunkák Tanácsa tevékenységének fejlődését, netalán hanyatlását.

Egy önálló vagyongazdálkodással és zárszámadási kötelezettséggel működő hatóság működésének zárszámadásokban kifejezésre jutó legjellegzetesebb adatai egyrészt a szervezetében beállott változások, másrészt az a tevékenység, amely az adminisztrációs feladatokon túlmenő és kívüleső közérdekű munkálatokban jut kifejezésre. Ebből a szempontból tehát az egyes zárszámadási tételek

közül közérdeklődésre nem tarthatnak számot az adminisztrációval felmerülő dologi kiadások, amelyeket egyébként is az illetékes szakfelügyeleti hatóságok, a Fővárosi Pénzalap esetében elsősorban az arra legilletékesebb Legfőbb Allami Számszék és végeredményben a törvényhozás szakszerűen ellenőriznek és felülbírálnak. Ezekre a kiadásokra nézve tehát e jelentésben nem is terjeszkedünk ki, ellenben rámutatunk arra a fejlődésre, amelyet legjellegzetesebben a személyi járandóságok címén elszámolt kiadások mutatnak és amelyekből az állapítható meg, hogy amíg a személyi járandóságok összege 1927-től kezdve, egészen 1936-ig megközelítően egyszínvonalon mozgott, addig 1937. év óta e címen erőteljes emelkedés mutatkozik.

Ez az az év ugyanis, amikor létrejött az 1937: VI. t.-c., amely a Tanács hatáskörét Budapest környékére is kiterjesztette, aminek következtében a Tanács hatásköre alá jutó terület megháromszorozódott s a Tanács hatáskörébe tartozó terület lélekszáma 700.000-rel emelkedett. Egyrészt ez vonta maga után elkerülhetetlen szükséggel azt, hogy a tanácsi hivatal rendszeresített tisztviselőinek és alkalmazottainak létszáma az 1936. évi 36-tal szemben 1942. évben 89-re emelkedett. Ennek az emelkedésnek azonban nemcsak ez a hatáskörbővülés volt az oka és előidézője, hanem a Tanács építő tevékenységének, úgynevezett közmunka-programjának nagymértékű emelkedése is, amint azt az ezen jelentéshez mellékelt IV. számú kimutatás igazolja.

Ez a kimutatás sorolja fel részletesen azokat a munkálatokat, amelyeket a Tanács közmunkák címén végzett, ebből a kimutatásból látható az, hogy a közmunka címen teljesített kiadásai 1936. év óta ugrásszerűen emelkedtek, aminek megfelelően természetesen emelkedni kellett az alkalmazottak létszámának is. Erre a IV. számú kimutatásra mégcsak annyit jegyzünk meg, hogy az 1927—1929. évekről azért nem tartalmaz adatokat, mert a gazdasági életnek ezen évek alatt a mélypontra történt fokozatos süllyedése úgyszólván mindennemű közmunka végrehajtását lehetetlenné tette.

Végül V. sz. alatt csatoljuk az Alap 1942. évvégi vagyommérlegét. Sajnos, ennek a vagyommérlegnek a jelen összefoglaló tájékoztatást megelőző 1926. évi vagyonállaggal való összehasonlításra semminemű alapunk nincs, mert a legutóbb kimutatott tiszta cselekvő vagyon kerekén 21,500.000 koronát kitevő összege papírkoronákat jelent, amelyek 12.500-as osztószámmal voltak átszámítandók pengőre, ezen átszámítás eredményeként pengőben kifejezve az Alapnak számottevő vagyona alig mutatkozott, holott a tényleges vagyonérték lényegesen nagyobb volt. Éppen ezért az

elmúlt esztendőök folyamán az Alap vagyonát pengőben kifejezve újra kellett értékelnünk. Ebből az értékelésből 33,053.085·12 P került vagyontöbbletként a vagyonmérlegbe, 16,541.659·03 P pedig az elmúlt évek kezelésének eredményeként mutatkozó vagyongyarapodás. Meg kell még jegyezni, hogy a kereken 51 millió pengőben kimutatott tiszta vagyon magában foglalja a Szent Margitsziget 28,508.930 P értékét is.

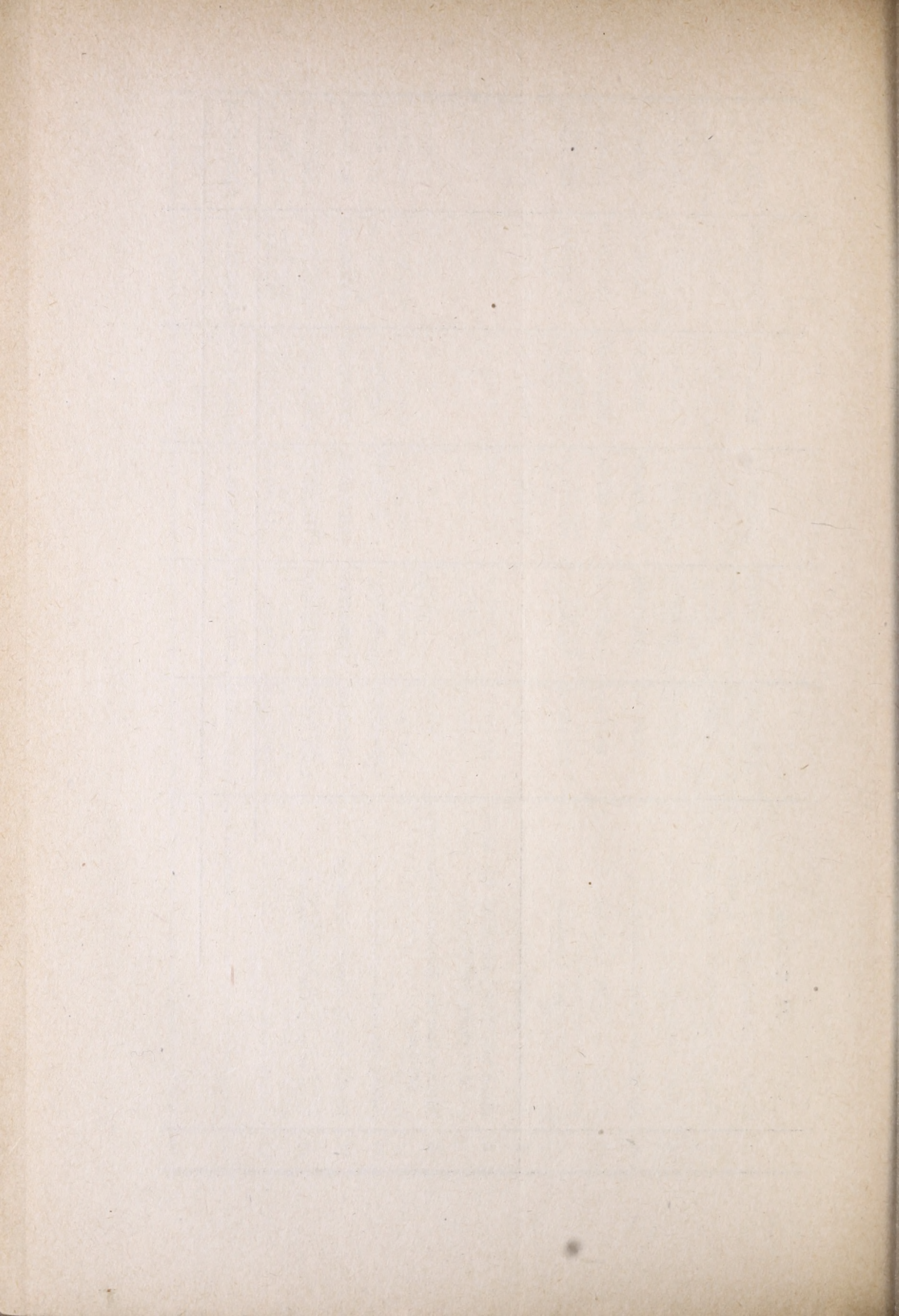
Felelős kiadó : Fodor Sándor.

44.232. — Királyi Magyar Egyetemi Nyomda. (F. : Thiering Richárd.)

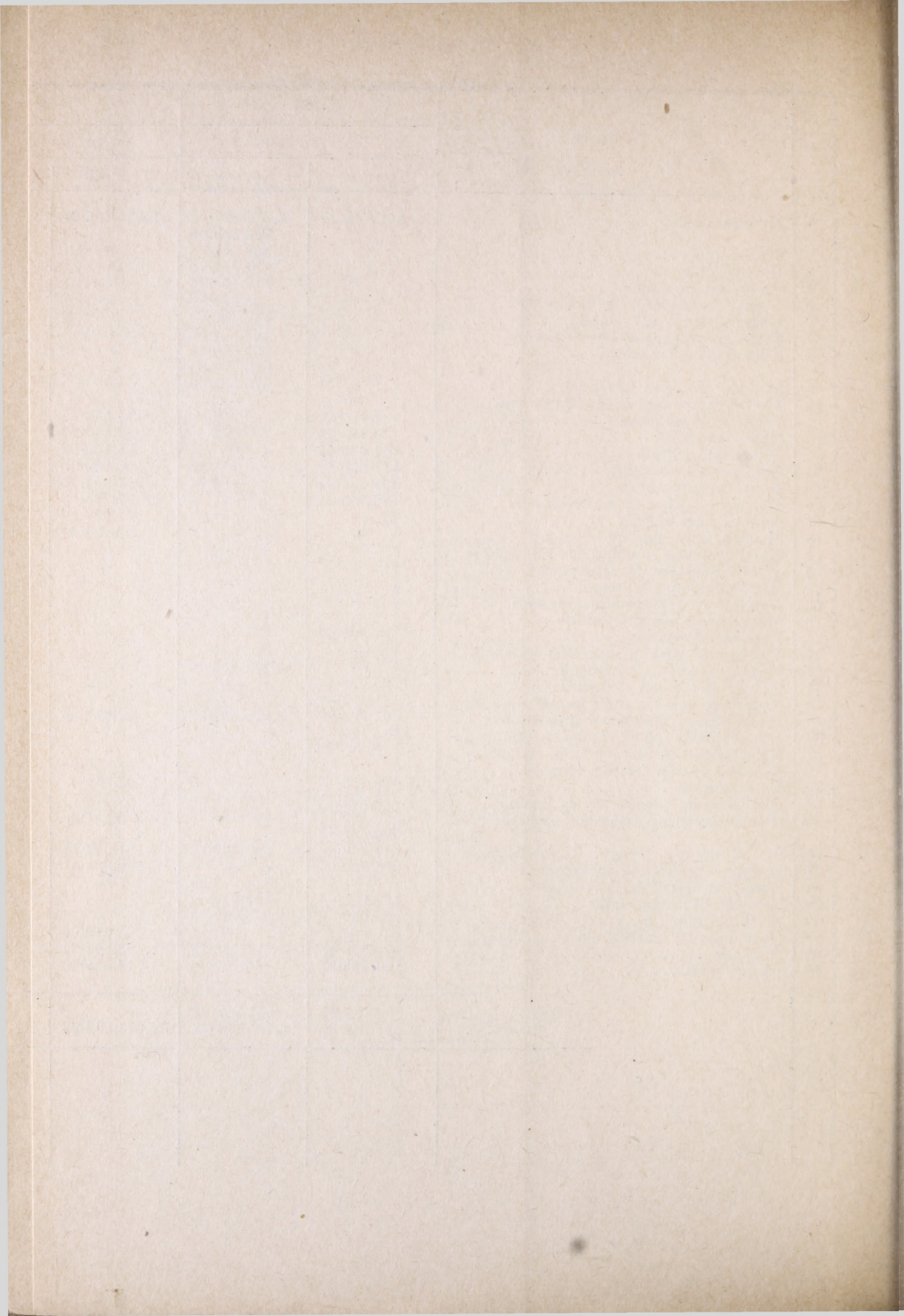
	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.
<i>I. Bevételek:</i>						
1. Bérjövendelmek	91.532-86	113.295-04	146.028-50	136.204-98	157.849-87	157.543-62
2. Kamat és egyéb jövedelmek	96.952-39	120.461-48	100.939-55	89.864-31	60.092-71	39.258-94
3. Útadó	677.058-63	905.802-57	976.777-08	1,073.809-27	1,010.829-86	837.154-71
4. Közterülethasználati díjak	135.063-34	166.313-96	102.518-81	69.243-28	76.706-49	91.935-30
5. Terjedék	54.874-21	139.156-99	178.281-23	139.659—	203.953-07	196.321-65
6. Térítmény	246-04	10-91	—	2.350-92	223-39	1.304-36
7. Kisebb alapok hozzájárulása	3.587-41	10.661-62	1.051-35	1.025-13	1.079-80	1.065—
8. Szt. Margitszigeti bevételek	90.719-31	168.340-18	360.217-89	23.887-67	134-40	—
9. Budapest Szfv.-tól terjedékegyezm. ...	16—	—	25.008—	—	—	—
10. Intési díjakból	321-78	646-86	296-60	303-77	232-36	—
11. Állami javadalmazás	—	600.000—	300.000—	250.000—	218.000—	102.500—
12. Értékpapíreladás	—	400—	6.405—	239.278-75	1.250—	—
13. Egyéb rendkívüli bevétel	—	601.474-31	85.456-65	836-05	14.467-45	41.207-95
14. Hitel- és pénztárműv. bev.	7,894.518-44	3,639.343-14	4,019.467-84	4,176.820-51	3,414.381-29	2,755.356-02
15. Átfutó bevételek	5,832.971-79	368.281-40	75.457-55	50.959-96	643.494-86	78.699-85
<i>Összesen ...</i>	14,877.862-20	6,834.188-46	6,377.906-05	6,254.243-60	5,802.695-55	4,302.347-40

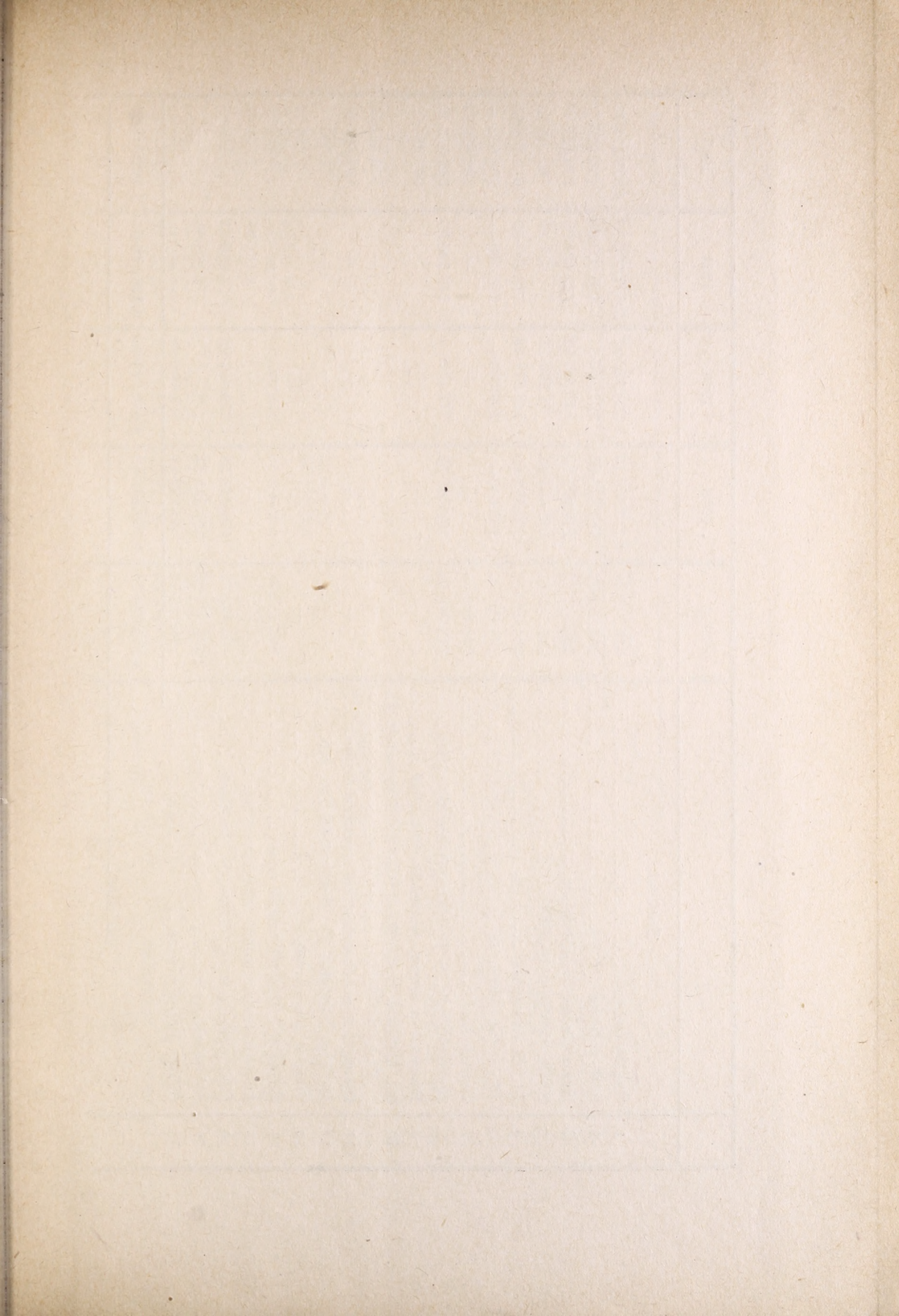
II. Kiadások:

1.	Személyi járandóságok	142.640·69	197.039·70	203.238·98	238.918·42	229.218·59	189.422·49
2.	Vasúti menetdíjkezdvmény válts. ...	1.560—	960—	952—	1.144—	1.114—	984—
3.	Dologi kiadások	14.276·86	19.556·54	43.608·87	24.384·16	38.803·02	22.161·94
4.	Nyugdíjak	68.001·13	76.339·74	84.016·09	83.226·58	73.383·94	64.900·64
5.	Kezelési és egyéb kiadások	70.858·07	119.323·16	346.667·54	106.991·40	124.922·69	143.999·63
6.	Szt. Margitszigeti kiadások	733.159·42	588.392·21	601.076·15	594.139·49	527.716·91	528.615·19
7.	Közmunkaprogramm	—	—	763.437·94	597.048·03	481.674·44	390.173·97
8.	Előir. kiv. Évi jelentés és Ép. Szab. nyomtatási költségei	—	2.160—	—	—	—	—
9.	Előirányzott kiv. Elmaradt beszerzések pótlására	—	5.727·22	—	—	—	—
10.	Értékpapírvétel	1,941.625·43	2.400—	2.179·42	3.264—	—	306—
11.	Egyéb (rk. és átmen.) kiadások	58.559·49	1,438.872·60	119.590·86	240.543·08	617.924·67	321.627·78
12.	Hitel és pénztárműv. kiadások	7,904.843·72	3,591.618·58	4,168.233·54	3,922.950·51	2,940.371·27	2,566.609·29
13.	Átfutó kiadások	3,947.784·31	804.694·34	44.904·66	441.633·93	767.566·02	73.546·47
	<i>sszesen</i> ...	14,883.309·11	6,847.084·09	6,377.906·05	6,254.243·60	5,802.695·55	4,302.347·40

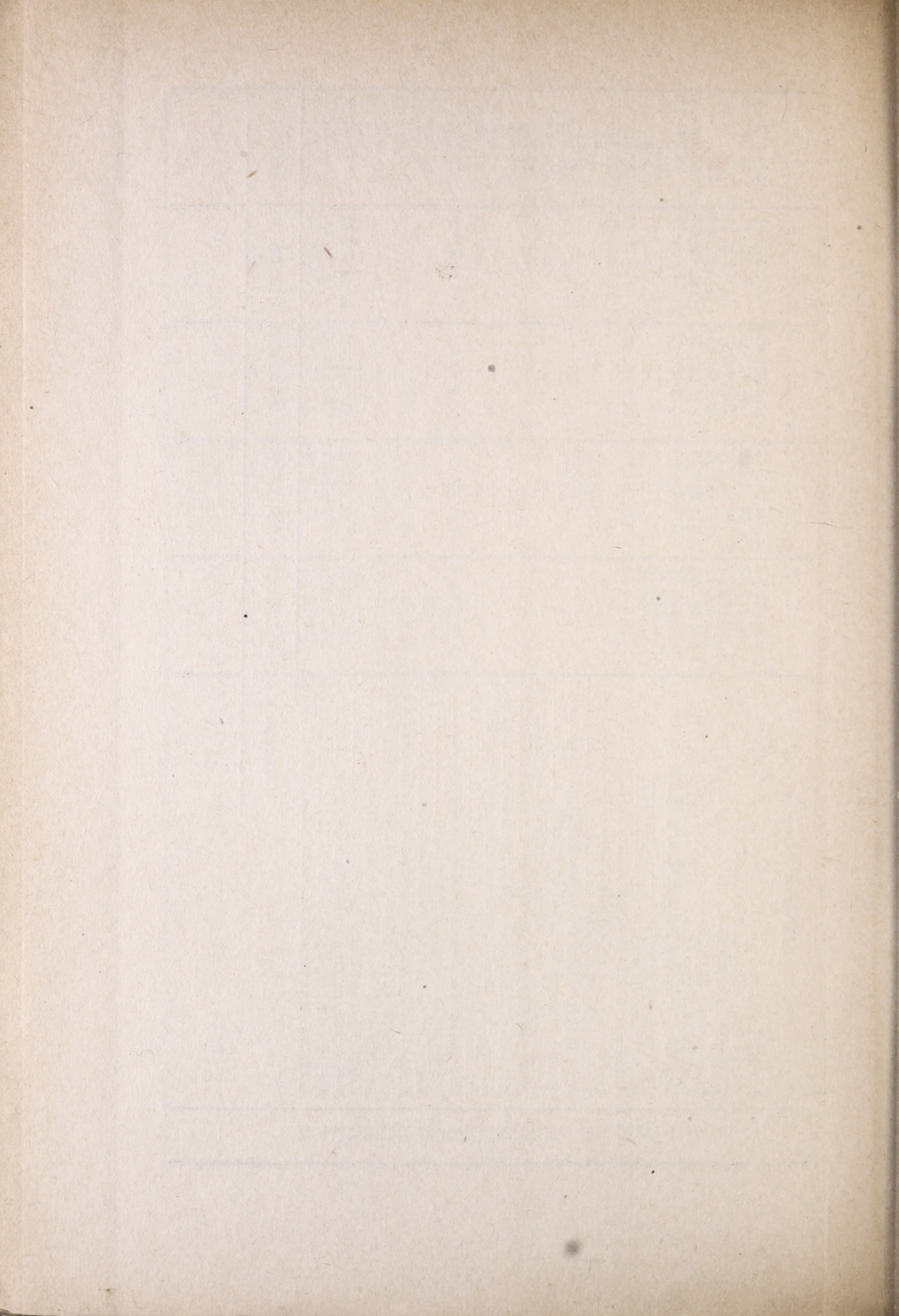
	1933.		1934.		1935.		1936.		1937.	
	Forgalom		Forgalom		Forgalom		Forgalom		Forgalom	
	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel	Tartozik	Követel
1. Mérlegszámla	13,812.822-93	13,812.822-93 306.122.80	13,038.096-92	13,038.096-92	16,528.159-65	16,528.159-65	17,501.786-34	17,501.786-34	17,905.290-25	17,905.290-25
2. Tőkeszámla	—	4,562.262-56	—	6,878.884-88	—	7,797.377-36	—	8,430.940-33	—	10,458.066-80
3. Utadószámla	—	857.323-70	—	763.647-53	—	763.111-55	—	768.520-80	—	847.483-78
4. Bérjövedelem számla	—	148.490-34	—	143.809-20	—	163.546-35	—	178.966-64	—	174.083-84
5. Kamat és különféle bev. számla	—	34.344-83	—	55.020-86	—	78.154-24	—	125.532-61	—	139.339-—
6. Közterületfogl. díj-számla	—	110.166-89	—	79.592-15	—	173.436-42	—	186.868-48	—	207.075-89
7. Terjedék, telekeladás és telekvétel	—	164.102-53	—	131.138-39	39.748-32	241.012-30	194.210-—	401.979-90	681.421-88	1,545.311-24
8. Állami javadalmozás	—	205.000-—	—	205.000-—	—	205.000-—	—	205.000-—	—	205.000-—
		245.079.95								
9. Szt. Margitszigeti bevételek	—	275.558-59	—	63.176-92	—	2.383-12	—	4.292-61	—	1.369-19
10. Előirányzatnélküli különféle bevételek	—	—	—	—	—	—	—	7.250-—	—	149.128-62
11. Személyi járandóság	182.194-32	52-—	177.072-65	—	181.956-98	—	203.846-08	—	240.848-96	—
12. Dologi kiadások	28.259-25	74-—	21.632-16	—	23.093-08	—	26.921-14	4.158-30	30.379-60	—
13. Nyugellátási díjak	—	61.678-63	—	66.152-32	—	72.334-74	—	91.550-86	—	91.512-—
14. Alapkezelési költségek	117.229-68	111-40	100.304-06	—	143.008-75	—	158.212-28	—	135.093-89	—
15. Közmunkaprogramm	859.673-98	116-02	211.894-46	—	266.717-34	—	404.292-95	218.313-75	1,174.372-17	—
16. Szt. Margitsziget u. kiadások	36.208-95	—	77.791-18	—	68.288-76	—	64.482-66	—	44.224-28	—
17. Andrássy-úti költség	—	—	27.907-12	—	—	—	—	—	—	—
18. Madách Imre-sugárút költségei	—	—	20.923-41	—	—	—	—	—	—	—
19. Horthy Miklós dunahíd feljárói építése ..	—	—	—	—	—	—	499.303-61	7.619-72	601.602-63	5.461-18
20. Személyhajóállomás áthelyezése	—	—	—	—	—	—	98.316-54	—	394.071-04	5.889-12
21. Erzsébethíd felj. költségei	—	—	—	—	—	—	61.027-03	70.000-—	—	—
22. Borástóteri gyalogaluljáró építése	—	—	—	—	—	—	42.356-52	50.072-87	121.843-18	108.635-89
23. Műgyetemi rakpart építése	—	—	—	—	—	—	—	—	151.385-43	151.055-45
24. Átmeneti kiadások	4.409-50	—	—	—	—	—	—	—	—	—
25. Előirányzat nélküli különféle kiadások ..	—	—	—	—	—	—	8.538-93	—	192.475-37	—
26. Mektártól felvett kölcsönök	—	5,492.384-42	—	5,492.384-42	—	5,492.384-42	—	5,492.384-42	—	5,492.384-42
27. Mektár \$ törlesztése	253.515-44	—	—	—	—	—	—	—	—	—
28. Mektár \$ kölcsön után kamat és költs. ..	15.499-—	—	—	—	181.853-08	—	—	—	—	—
29. Dunabalparti telkek vételárhátraléka	45.232-96	3,209.331-05	47.582-34	3,164.098-09	204.010-44	3,116.515-75	52.653-50	3,066.461-99	55.388-32	3,013.808-49
30. Dunabalparti telkek vételhátr. kamata ...	158.777-48	—	—	—	—	—	—	—	—	—
31. Margitszigeti \$ kölcsön után kamat	—	—	—	—	—	40.358-18	—	—	—	—
32. Kölcsönök után fizetett kamat	—	—	341.000-91	—	—	—	367.112-19	—	356.973-25	—
33. Értékpapírok	1,008.169-—	—	1,008.100-—	—	1,008.100-—	—	1,008.100-—	—	1,008.100-—	—
34. Beruházások, ingatlanok és ingók	7,017.105-41	6-53	11,136.146-51	—	12,463.753-25	521.785-70	12,358.649-60	194.210-—	16,335.959-14	2,516.987-96
35. (Pénzüntézet) folyószámlák és betétkönyvek	2,893.168-71	2,567.298-22	3,295.854-89	2,804.065-70	4,053.258-98	3,225.739-83	3,276.100-65	2,464.253-56	4,890.114-57	3,293.258-03
		306.122.80								
36. Szt. Margitszig. Gyógyf. Rt. folyószámla .	4,641.844-54	258.232-83	4,167.037-75	943.340-01	3,290.981-79	59.773-13	3,376.797-51	—	3,744.367-05	171.312-89
37. Budapest székesföv. folyószámla	604.802-09	—	660.903-31	—	749.054-47	262.216-55	535.758-32	6-28	562.518-32	280.011-64
38. Budapest székesföv. követelése	—	6-28	—	6-28	—	6-28	—	—	—	—
39. Községi Takarékpénztár	120.000-—	120.000-—	—	—	—	—	—	—	—	—
40. Telektulajdonosok	85.000-—	375.711-88	—	290.711-88	282.468-23	290.711-88	—	8.243-65	—	208.243-65
41. (Pénzüntézet) hitelszámla	—	—	63.612-90	346.545-75	124.005-78	658.463-15	191.541-44	1,075.737-19	131.595-88	1,981.482-03
42. Előlegek	1,876.965-68	1,872.298-13	1,598.381-91	1,590.859-01	1,249.157-50	1,243.004-44	46.952-06	38.598-05	125.929-88	47.180-53
43. Idegen pénz	53.265-37	55.207-74	14.528-13	84.544-94	10.602-21	77.413-05	3.782-95	71.095-67	6.431-11	74.038-31
		306.122.80								
Összesen ...	33,875.822-92	34,120.902-87	36,074.922-93	36,074.922-93	40,940.553-35	40,940.553-35	40,572.293-16	40,572.293-16	48,981.898-20	48,981.898-20

		1938.	1939.	1940.	1941.	1942.
	<i>Bevételek.</i>					
1.	Útadójövedelem	954.040-09	2,376.063-70	3,538.736-07	3,902.908-70	4,538.333-42
2.	Bérjövedelem	205.017-72	163.114-55	321.536-94	430.802-08	435.970-24
3.	Kamat és egyéb jövedelem	122.177-13	261.927-30	147.307-01	359.454-03	370.327-96
4.	Közterületfoglalási díjak	133.753-48	160.865-69	58.206-13	499-39	80.065-75
5.	Terjedékeladásból	301.602-15	280.619-65	248.317-49	126.489-80	613.708-63
6.	Állami javadalmasítás	204.000—	203.000—	203.000—	203.000—	203.000—
7.	Telekeladás	751.059—	—	—	—	160.529-34
8.	Budapest szfv. és Pestkörnyék hozzájárulása	218.504-09	123.307-25	372.183—	217.398-50	229.313-20
9.	Rumbach-u. tisztv. társasház eladásából	—	—	—	—	607.224-28
10.	Szt. Margitsz. Gyógyfürdő Rt.-től felfüggesztett bér- és kamatfizetés	—	—	—	—	335.222-70
11.	Iparügyi Min.-től dobogókői vízművel kapcs.	—	—	—	—	38.552-54
12.	Anyaggazdálkodás Ép. Bizottságtól bér, stb.	—	—	—	—	12.000—
13.	Világító házszámtáblákért	—	—	—	—	7.456-22
14.	Biztosító intézettől tűzkár miatt	—	—	—	—	4.943-75
15.	Adott kölcsönök utáni tőketörlesztések	—	—	—	5.441-97	5.724-62
16.	Előirányzaton kívüli különféle bevételek	404.492-57	529.423-51	1,878.557-02	1,067.088-83	145-08
17.	Átfutó előlegek	127.707-53	587.331-82	—	6.933-68	—
18.	Átfutó idegen pénzek	93.712-78	80.197-11	91.006-04	—	—
	<i>Összesen</i> ...	4,516.066-54	4,765.850-58	6,858.849-70	6,320.016-98	7,642.517-73

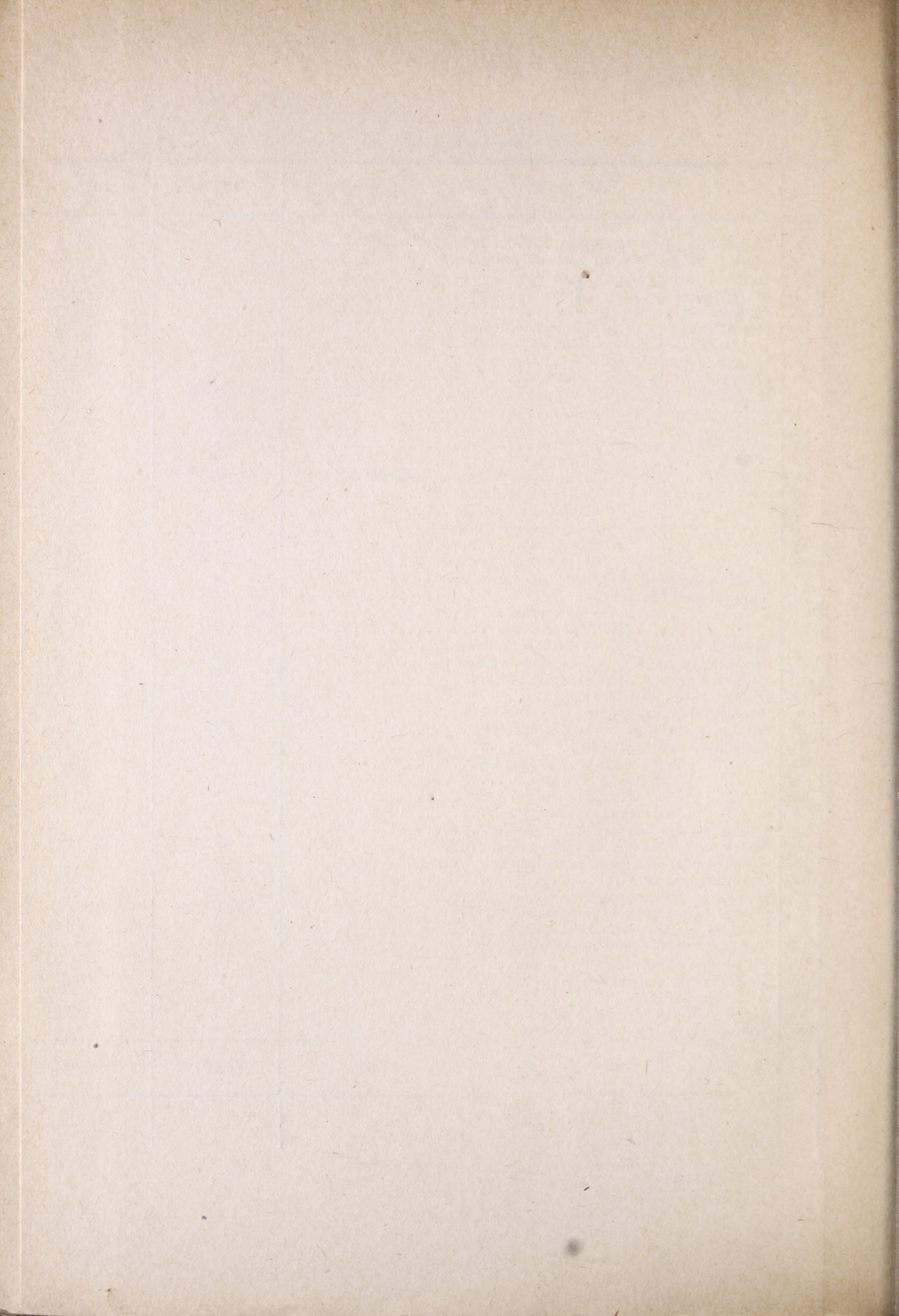
<i>Kiadások.</i>						
1.	Személyi járandóság	294.888-57	334.410-62	381.414-67	437.959-01	546.877-34
2.	Dologi kiadások	50.843-66	49.277-40	62.400-13	62.951-11	73.410-12
3.	Nyugellátási díjak	90.763-87	94.025-40	106.631-72	108.515-37	114.185-46
4.	Alapkezelési költségek	184.620-93	143.891-10	208.966-18	326.011-60	378.566-96
5.	Közmunkaprogramm	1,628.995-73	1,121.334-07	2,733.957-63	1,696.692-22	1,580.335-07
6.	Szt. Margitszigettel kapcsolatos kiadások	37.528-65	50.023-99	56.738-69	32.570-19	78.294-77
7.	Ház- és telekvételár	491-022-40	—	—	—	322.337-86
8.	Rendkívüli kiadások	22.698-76	—	—	—	—
9.	Kölcsönök utáni kamatok	462.412-55	522.201-95	528.120-36	504.613-18	457.386-74
10.	„ „ „ tőketörlesztés	—	—	—	102.573-29	71.346-40
11.	Óbudai hídfeljáró építés	—	775.087-32	—	—	—
12.	Ceglédi vasútvonal felemelési költségei	—	74.506-23	—	—	—
13.	Óbudai kislakás és üzletház építése	—	—	—	—	1,442.224-42
14.	Rumbach-u. 17. sz. alatti tisztviselő társasház ép.	—	—	—	—	508.028-31
15.	Dobogókőn üzemi ház építése	—	—	—	—	283.463-99
16.	Székháztoldalék építése és berendezése	—	—	—	—	159.093-24
17.	Fővárosnak terjedékegyezm. elszámolás folytán ..	—	—	—	—	74.032-92
18.	Szt. Margitszigeten útburkolás	—	—	—	—	65.000-—
19.	Dobogókőn vízelosztóhálózat bővítése	—	—	—	—	23.945-74
20.	Székházépítés függő végszámláira	—	—	—	—	8.961-79
21.	Visszafizetett szabályozási díjak	—	—	—	—	3.602-44
22.	Dobogókői Túrlista Menedékház átalakításának elők.	—	—	—	—	3.000-—
23.	Fővárosnak Műegyetemi-rkp. építési költségmaradv.	—	—	—	—	628-06
24.	Átutalt öregségi és rokkantsági járulék	—	—	—	—	315-23
25.	Világító házszámtáblákért	—	—	—	—	6.661-31
26.	Előirányzaton kívüli különféle kiadások	260.809-59	1,173.243-43	1,611.597-32	1,259.552-03	1.205-28
27.	Átfutó adott előlegek	340.640-82	369-418-35	17.129-18	—	207.254-68
28.	Átfutó idegen pénzek	152.367-91	87.716-66	—	28.603-64	114.740-15
	<i>Összesen ...</i>	4,017.593-44	4,795.136-52	5,706.955-88	4,560.041-64	6,524.898-28

KIMUTATÁS

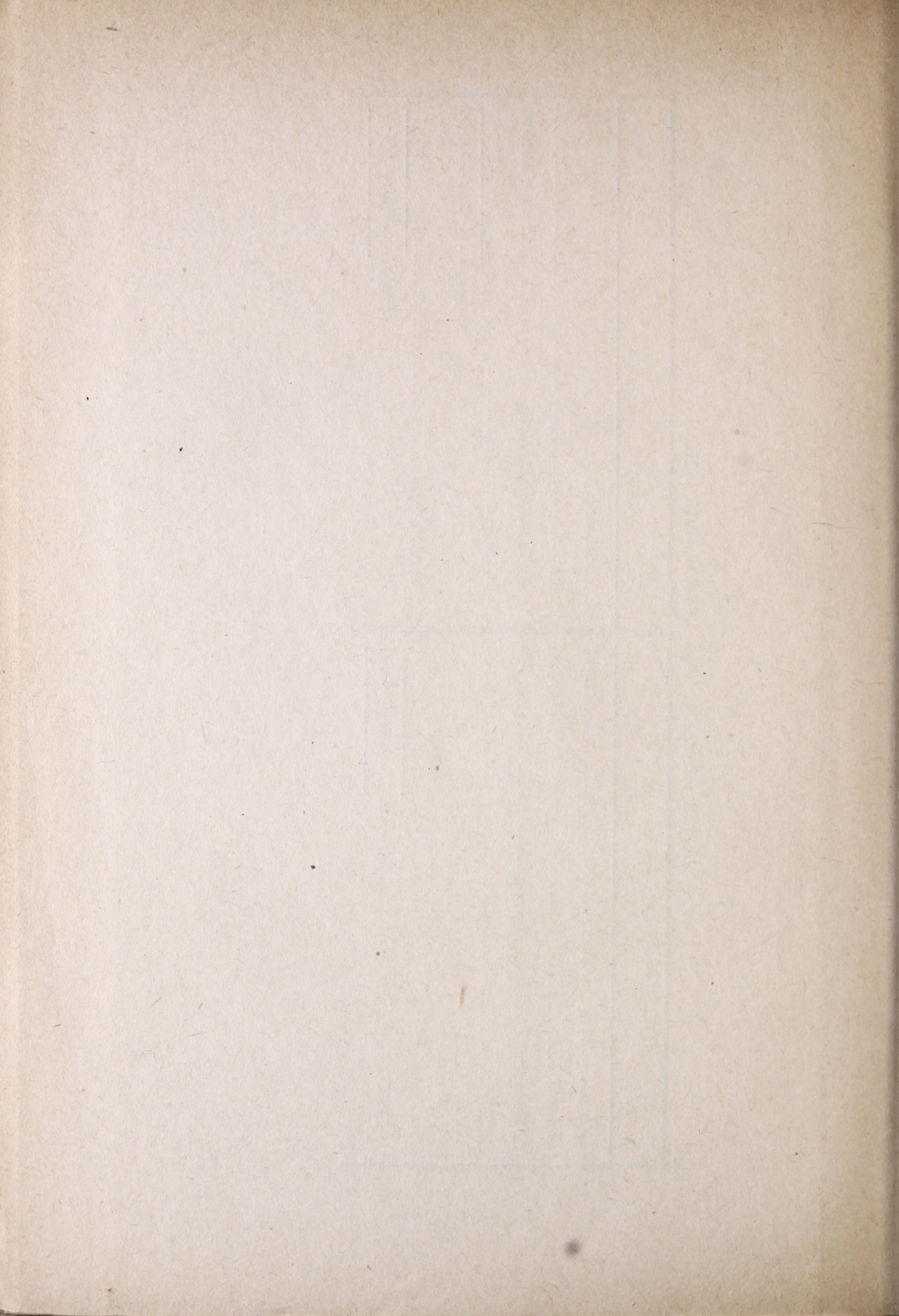
a Fővárosi Közmunkák Tanácsa által végrehajtott közmunkákkal az 1927—1942. években felmerült kiadásokról.

	1927.	1928.	1929.	1930.	1931.	1932.	1933.	1934.	1935.	1936.	1937.	1938.	1939.	1940.	1941.	1942.	Összesen
1. Lágymányosi tó feltöltése	—	—	—	160.813-48	517.086-51	248.981-26	93.644-31	71.020-01	84.014—	107.585-86	80.000-30	80.000—	80.000—	80.000—	80.000—	—	1.683.145-73
2. Horthy Miklós-híd feljáróinak építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	499.303-61	601.602-63	8.714-65	6.406-20	—	—	—	1.116.027-09
3. Boráros téri gyalogaluljáró építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	42.356-52	121.843-18	344-55	—	—	—	—	164.544-25
4. Műegyetemi rakpart építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	151.385-43	13-94	—	—	—	—	151.399-37
5. Lipótvárosi park kiépítése	—	—	—	—	144.060-43	74.162-90	36.196-95	36.707-62	21.106-01	—	—	—	31-50	—	—	—	312.265-41
6. Erzsébet-híd pesti hídfőlejáró építése.....	—	—	—	—	—	—	500—	925—	—	61.027-03	5.075-27	—	—	—	—	—	67.527-30
7. Hajóállomások áthelyezése és építése.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	98.316-54	394.071-04	40.977-37	706-19	—	—	—	534.071-14
8. Lánchídi aluljáró építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	9.111-08	479.662-33	616.883-58	—	1.800—	—	1.107.456-99
9. Andrássy-út meghosszabbítása	—	—	—	—	—	—	—	1.681-84	—	3.850—	52.534—	—	27.491-39	7.429-87	223-44	240-84	93.451-38
10. Szépvölgyi-úti szerpentin építése	—	—	—	122.305-62	2.386-87	—	581-24	52.201-65	42.028-48	—	—	—	—	—	—	—	219.503-86
11. Jezsuita-lépcső rendezése	—	—	—	—	—	—	—	—	9.953-17	2.555-85	—	—	—	—	—	—	12.509-02
12. Bécsikapu építése	—	—	—	—	3.000—	—	—	—	49.703-34	18.703-66	—	—	—	—	—	—	71.407—
13. Szent Margitszigeten útépités	—	—	—	—	—	—	—	48.755-51	47.101-64	68.083-31	56.267-53	64.100-77	174.823-52	—	—	65.000—	524.132-28
14. " " kútúrás	—	—	—	—	—	—	—	—	12.502-47	27.225-76	68.379-06	1.118-72	—	—	80.000—	50.000—	239.226-01
15. " " premontrei-templom restaurálása.....	—	—	—	47.725—	60.746-02	11.869-48	6.680-51	2.290—	—	—	—	—	—	—	—	—	129.311-01
16. " " Bodorkút építése	—	—	—	—	—	—	—	—	10.598-50	40.508-35	—	—	—	—	—	—	51.106-85
17. " " sziklakert építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	43.530-25	—	—	—	—	—	—	43.530-25
18. " " fedettsétány építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	2.205-10	—	—	—	—	—	—	2.205-10
19. " " világításra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	11.735-89	—	—	—	—	—	—	11.735-89
20. " " hídlejáró szélesítése.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	29.445-17	—	—	—	—	—	—	29.445-17
21. Madách Imre-tér kiképzése és burkolása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	49.254-98	21.252-11	27.583-30	—	—	98.090-39
22. Tanácsi színház építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	270.034-20	776.831-46	48.368-16	5.980-41	—	8.961-79	1.110.176-02
23. " " belső berendezése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	53.579-81	18.268-60	11.393-63	—	—	83.242-04
24. " " toldaléképítkezés	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	159.093-24	159.093-24
25. Madách Imre-tér 6. sz. bérház építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	759.330-19	—	138.506-17	—	897.836-36
26. Madách Imre-út 8. sz. bérház építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	675.910-63	508.028-31	—	1.183.938-94
27. Ceglédi vasútvonal felemelése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	74.506-23	715.352-33	1.049.692-81	638.716-96	2.478.268-33
28. Óbudai hídfeljáró építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	775.087-32	1.049.479-47	181.492-90	225.565-48	2.231.625-17
29. Árpád-híd margitszigeti lejáró építése.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	400.100—	400.100—
30. Óbudai kislakásos bérházak építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	396.738—	1.442.224-42	1.838.962-42
31. Dobogókő szabályozása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	10.277-66	—	27.490-10	24.412-45	21.655-80	83.836-01
32. " " víz- és villanymű építése.....	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	66.729-87	8.610-56	75.340-43
33. " " üzemi ház építése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	283.463-99	283.463-99
34. " " vízelosztó hálózat bővítése	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	23.945-74	23.945-74
35. " " túristaház átalakítása	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.000—	3.000—
36. Új építésügyi szabályzat kiadására	—	—	—	—	—	114-20	2.242-18	1.113—	1.850—	10.533-61	31.241-96	34.827-64	6.971-10	7.794-15	—	—	96.687-84
37. Szabályozási tervek előkészítésére	—	20.854-26	1.543-30	2.615-10	2.861-36	19.533-87	569-60	5.571-14	7.860-04	29.542-42	16.393-27	8.106-07	9.715-53	5.851-46	5.537-38	10.026-61	146.581-41
38. Szabályozási térképek beszerzésére	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	31.579-78	13.907—	5.930—	13.073-36	64.490-14
39. Tervpályázatokra	—	—	—	27.777-80	5.800—	—	—	—	—	28.493-65	26.187-78	—	775—	15.928-59	20.659-40	133.044-62	133.044-62
40. Pestkörnyéki városrendezésre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	7.458-77	11.275-54	30.212-80	33.098-48	28.137-67	23.449-13	133.632-39
41. Egyéb természetű költségekre	23.947-50	30.082—	47.829-47	48.740-47	59.253-22	37.225-05	42.494-48	40.384-20	45.328-05	28.186-33	36.406-75	72.377-46	87.913-26	70.417-18	64.455-96	110.930-43	845.971-81
42. Tanácsi kiadmányok költségeire	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	3.414-16	—	15.396-50	19.166-13
43. Tanács történetének megírására	—	—	—	—	20.540-70	—	—	—	—	—	—	—	—	—	16.029-50	—	36.570-20
44. Múzeum berendezésére	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	6.750-30	—	6.750-30
45. Tanulmányi segélyekre	—	—	1.344-16	—	6.500—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	38.523-16
46. Autóbeszerzésre	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	12.154-05	12.154-05
47. Horthy Miklósné-alapra adomány	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.000—	5.000—
48. Előre nem látható kiadásokra	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	5.012-02	4.090-28	9.102-30
Összesen ...	23.947-50	50.936-26	50.716-93	409.977-47	822.235-11	391.886-76	182.909-27	260.649-97	332.045-70	1.153.188-91	1.934.492-25	1.697.462-95	2.026.439-67	2.819.938-04	2.851.140-85	4.054.626-89	19.062.594-53

A FŐVÁROSI PÉNZALAP 1942. ÉVVÉGI VAGYONMÉRLEGE.

V a g y o n	T e h e r
1. Ingatlanok 49,748.631-08	1. Tartozások:
2. Ingók 863.692-46	a) Kölcsönök és egyéb adósságok 11,042.760-03
3. Értékpapírok 1,031.610—	b) Kiadási hátralékok 81.966-88
4. Követelések 10,797.027-57	c) Idegen pénzek 6.302-05
	Összesen ... 11,131.028-96
	<i>Tiszta vagyon</i> 51.309.932-15
Összesen... 62,440.961-11	Összesen... 62,440.961-11

2002

224